

XIX. évfolyam, 13. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 13. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. július 13.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
kmohr@aki.gov.hu

Közreműködő
Szántó-Becz Gábor
szant-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
A gabonafélék jegyzése	7
Termelői és kikötői árak	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés	17
Szójabab	17
Repcemag	17
Napraforgómag.....	18
Az olajmagok és származékaik jegyzése	20
Termelői és kikötői árak	24
Olajmagpiaci információk	26
Bioüzemanyag melléklet.....	28
Agrárpolitikai hírek	30

Összefoglaló

Az északi féltekén javában zajlik a búza aratása, és a 2016/2017. gazdasági évi globális terméskilátások továbbra is biztatóak.

A betakarítással bővülő kínálat hatására folytatódott a lejtmenet a búza piacán. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 151 dollár (*USD*)/tonnáig zuhant a termény fronthavi kurzusa július első napjaiban.

Magyarországon az újtermésű búza piacra lépésével egyelőre 42-43 ezer forint/tonnáig mérséklődött az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára, miközben a takarmánybúzáé 39-40 ezer forint/tonna közé esett június utolsó hetében.

A dél-amerikai másodvetésű kukorica júniusi betakarításával párhuzamosan meredeken zuhant a termény jegyzése a chicagói árutőzsdén, amit csak fokozott a búza kínálatának bővülése.

Az *Oil World* igen korai előrejelzése szerint a szójabab globális termelése 325 millió tonnával új rekordot érhet el a következő szezonban. Ez a prognózis azonban még igen képlékeny, tekintettel arra, hogy az északi féltekén most fejlődik, a délin ellenben még el sem vetették a 2016/2017. gazdasági évi termést adó állományt.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 350 euró/tonna körül jegyezték a repcemagot a legközelebbi lejáratra szólóan július első hetében.

Az *F.O. Licht* adatai szerint a globális biodízel-kibocsátás (*FAME+HVO*) várhatóan 28,99 millió tonna lesz 2016-ban, ami 2,6 százalékkal haladná meg a 2015-ben előállított mennyiséget.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az északi féltekén javában zajlik a búza aratása, és a 2016/2017. gazdasági évi globális terméskilátások továbbra is biztatóak. Az USA agrárminisztériuma (USDA) 739 millió tonna (rekord!), a Nemzetközi Gabonatanács (IGC) 729 millió tonna kibocsátást vár, az egy évvel korábbinál 0,5-1 százalékkal kevesebbet. Tekintettel arra, hogy az előrejelzések szerint a felhasználás ebben a szezonban sem haladja meg a termelést, a tartalékok soha nem tapasztalt szintre duzzadhatnak: előbbi 254 millió tonnát, utóbbi 226 millió tonnát jelez. Ezzel szemben a Tallage francia piacelemző vállalat elemzői úgy vélik, hogy a 715 millió tonnára jelzett globális terméssel szemben 717 millió tonna igény léphet fel az új szezonban, így ők a készletek kismértékű csökkenését vetítik előre (–2 millió tonna, 205 millió tonnára).

A Tallage szerint a világ elsőszámú búzatermelőjének és -exportőrének számító Európai Unióban 147 millió tonna búzát (–3 százalék) takaríthatnak be a gazdák a következő hetekben. A teljes termelés több mint 60 százalékát biztosító tagországokban (sorrendben Franciaország, Németország, az Egyesült Királyság és Lengyelország) kivétel nélkül a termés csökkenését (–1-9 százalék) várják az elemzők, ugyanakkor Romániában, Spanyolországban és Bulgáriában 7-22 százalékkal nőhet a kibocsátás. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) adatai alapján a 966 ezer hektárra előirányzott terület (–7 százalék) 34 százalékról 5,25 tonna/hektár átlagtermés mellett 1,7 millió tonna búzát arattak le 2016. július 11-ig, a teljes kibocsátást 4,9 millió tonnára jelzi (–8 százalék). Az IGC Oroszországban a 2015. évinél 2 millió tonnával több, 63 millió tonna búzatermést prognosztizál az idén. Ukrajnában ezzel szemben – az őszi vetés körüli problémák miatt – a 2015. évinél 10 százalékkal kisebb területről 23 millió tonna termésre van kilátás (–4,3 millió tonna). Az USA-ban az IGC várakozásai szerint akár 56,6 millió tonna búza betakarítására is sor kerülhet (+0,8 millió tonna) az idén.

A betakarítással bővülő kínálat hatására folytatódott a lejtmenet a búza piacon. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 151 dollár (USD)/tonnáig zuhant a termék fronthavi kurzusa július első napjaiban. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) ezzel szemben 152-153

euró/tonna körül stabilizálódott a búza fronthavi jegyzése ugyanekkor. A nagy uniós készletek és a növekvő kínálat árcsökkentő hatását ugyanis kompenzálta, hogy az unió legnagyobb termelőjénél, Franciaországban az esős időjárás miatt a korábbiakhoz képest romlott az állományok állapota, így az idei terméskilátás is. Miután 5 százalékkal, 6,98 tonna/hektárra lefelé korrigálták a várható hozamot, az eddigi 38,5 millió tonna helyett 36,5 millió tonna búza betakarítását várják a Tallage szakértői. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsdére (BÉT) július elején gyűrűzött be a nemzetközi árcsökkenés, így a malmi búza jegyzése 40 ezer forint/tonnáig, a takarmánybúzáé 38 ezer forint/tonnáig gyengült. A fizikai piacon az újtermésű búza piacra lépésével egyelőre 42-43 ezer forint/tonnáig mérséklődött az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára, miközben a takarmánybúzáé 39-40 ezer forint/tonna közé esett június utolsó hetében.

Kukorica

Az USDA júliusi projekciójában a két évvel korábbi rekordot közelítő, 1 milliárd tonnát is meghaladó kukoricatermesre számít világszinten a 2016/2017. gazdasági évben. Az igen korainak számító előrevetítés szerint – figyelembe véve, hogy ebben a szezonban a felhasználás várhatóan nem múlja felül a termelést – a globális zárókészlet 208 millió tonnára nőhet. Az USDA és az IGC prognózisa szerint a globális kibocsátás harmadát változatlanul az USA adja (355-366 millió tonna). Brazíliában 82-84 millió tonnára, Ukrajnában 26 millió tonnára, Argentínában 34-37 millió tonnára nőhet a kukoricatermés. Az Európai Unióban a terület kismértékű zsugorodása ellenére a 2015. évinél akár 8-9 százalékkal több, 62-63 millió tonna kukoricát takaríthatnak be a gazdák összességében.

A dél-amerikai másodvetésű kukorica júniusi betakarításával párhuzamosan meredeken zuhant a kukorica jegyzése a chicagói árutőzsdén, amit csak fokozott az északi féltekén a búza aratása. A gabonakínálat bővülése következtében a június közepi 170 dollár/tonnát is meghaladó szintről 130 dollár/tonna közelébe esett a kukorica fronthavi kurzusa július első napjaiban. Az,

hogy Brazíliában a belpiaci előrejelzések szerint (*CONAB*) a korábban várt 50 millió tonna helyett 43 millió tonna másodvetésű kukorica betakarítására van már csupán kilátás, egyelőre nem éreztette hatását a tőzsdén. A párizsi árutőzsdén eközben a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a búza európai trendjéhez igazodva 168-170 euró/tonna körül stagnált. A BÉT-en július elsejétől már csak az újtermésű takarmánykukori-

cával lehet kereskedni. A legközelebbi, novemberi szállítású termény jegyzése 44 ezer forint/tonna alá ereszkedett a hónap első hetében. A magyarországi fizikai piacon az ótermés ennél számottevően magasabb, 48-49 ezer forint/tonna közötti termelői áron cserélt gazdát az AKI PÁIR adatai szerint június utolsó hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbit 26 százalékkal múlta felül.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2016. 26. hét	2016. 26. hét/ 2016. 25. hét (százalék)	2016. 26. hét/ 2015. 26. hét (százalék)
Étkezési búza	42 362	97	84
Takarmánybúza	39 244	89	93
Takarmánykukorica	48 799	101	126
Takarmányárpa	36 644	100	94

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 07. 06.	2016. 07. 07.	2016. 07. 08.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. augusztus	HUF/tonna	40 000	40 000	40 000
	Takarmánybúza	2016. augusztus	HUF/tonna	38 000	38 000	38 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. szeptember	EUR/tonna	154	156	159
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. július	USD/tonna	153	151	155

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

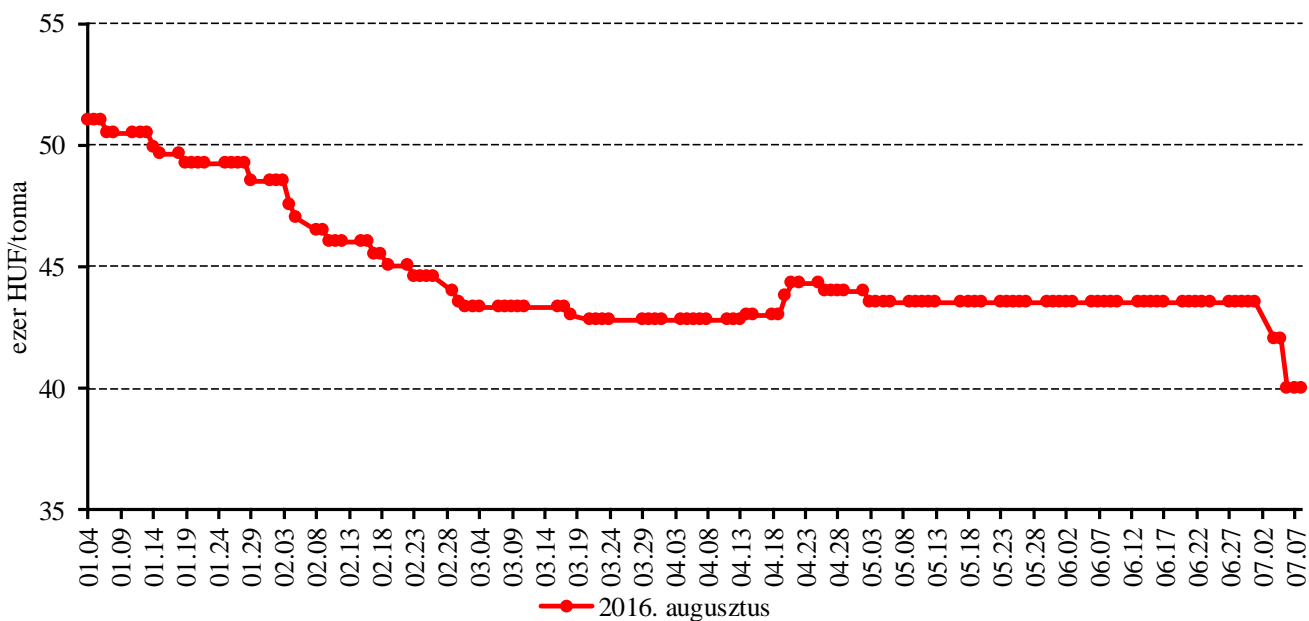
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 07. 06.	2016. 07. 07.	2016. 07. 08.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. november	HUF/tonna	45 000	43 500	43 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. augusztus	EUR/tonna	168	170	171
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. július	USD/tonna	132	132	138

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

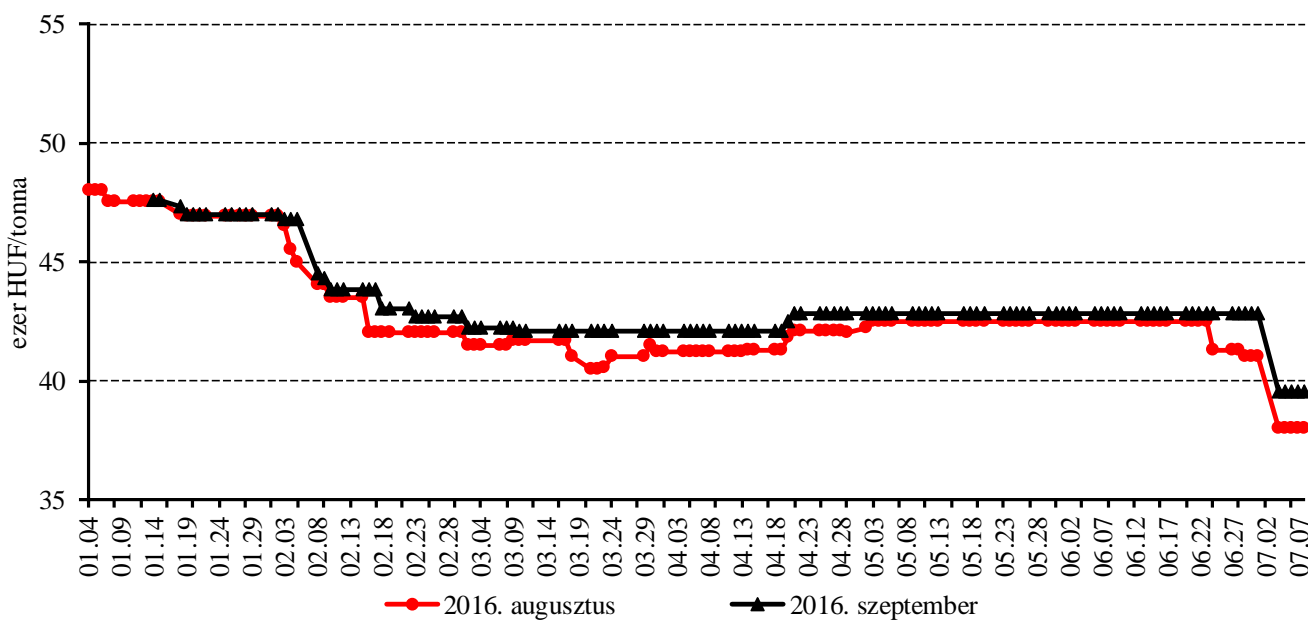
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

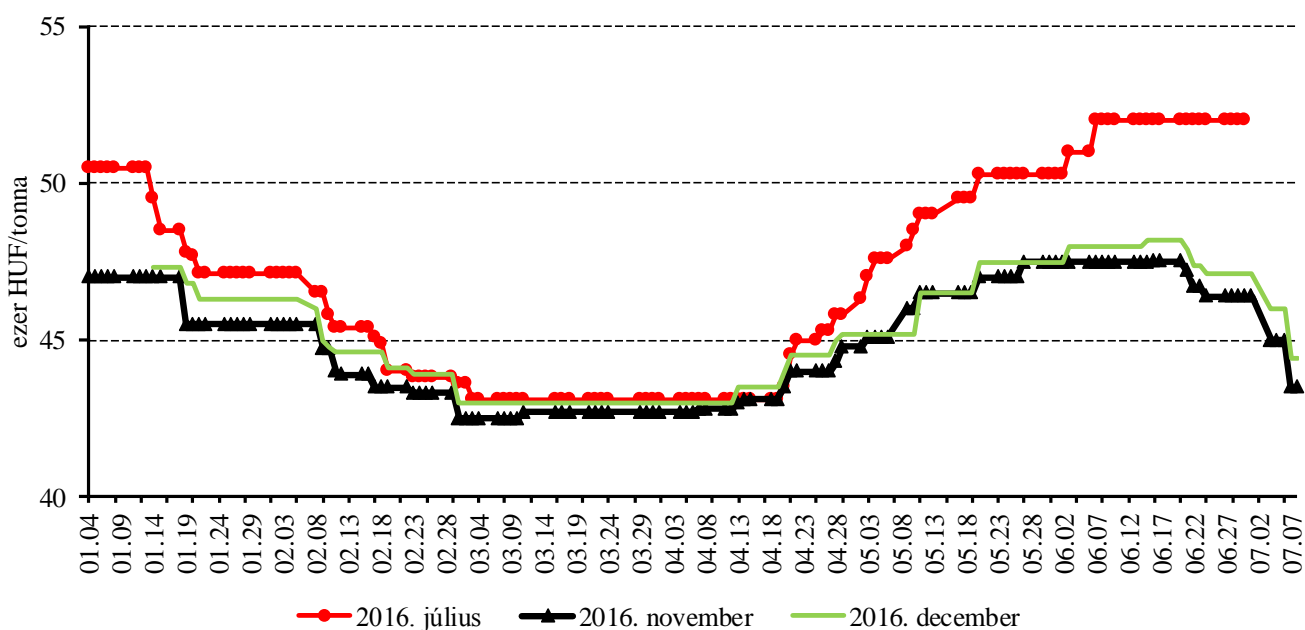
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

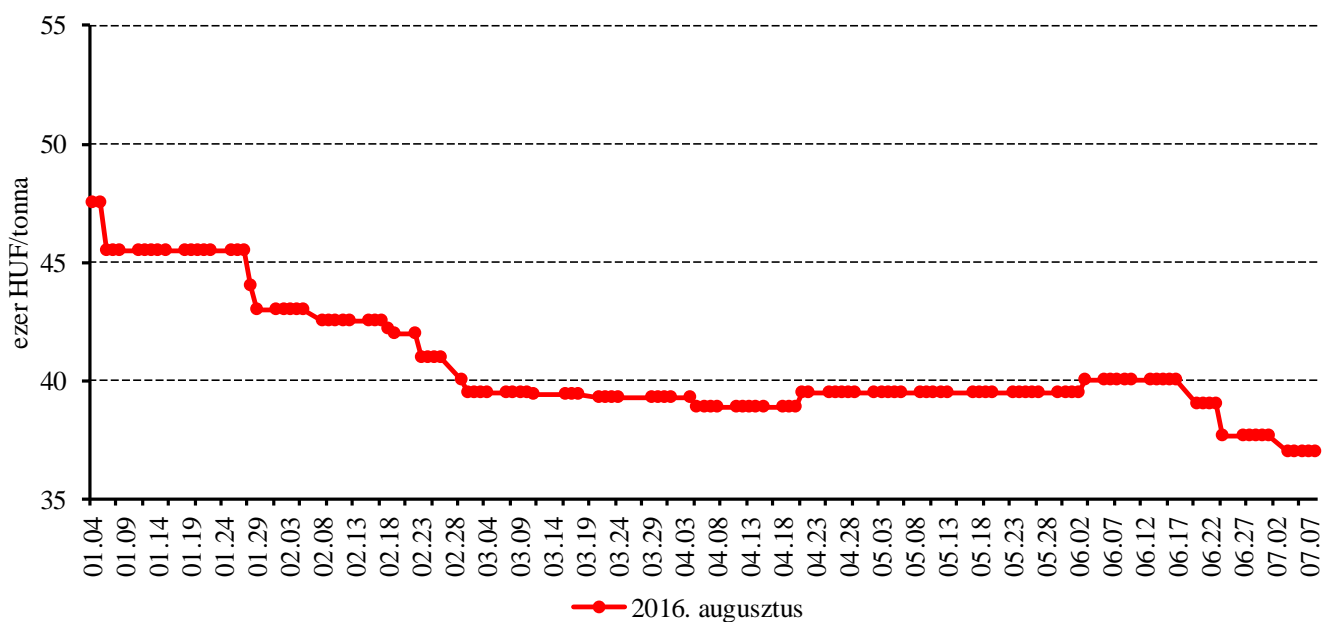
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

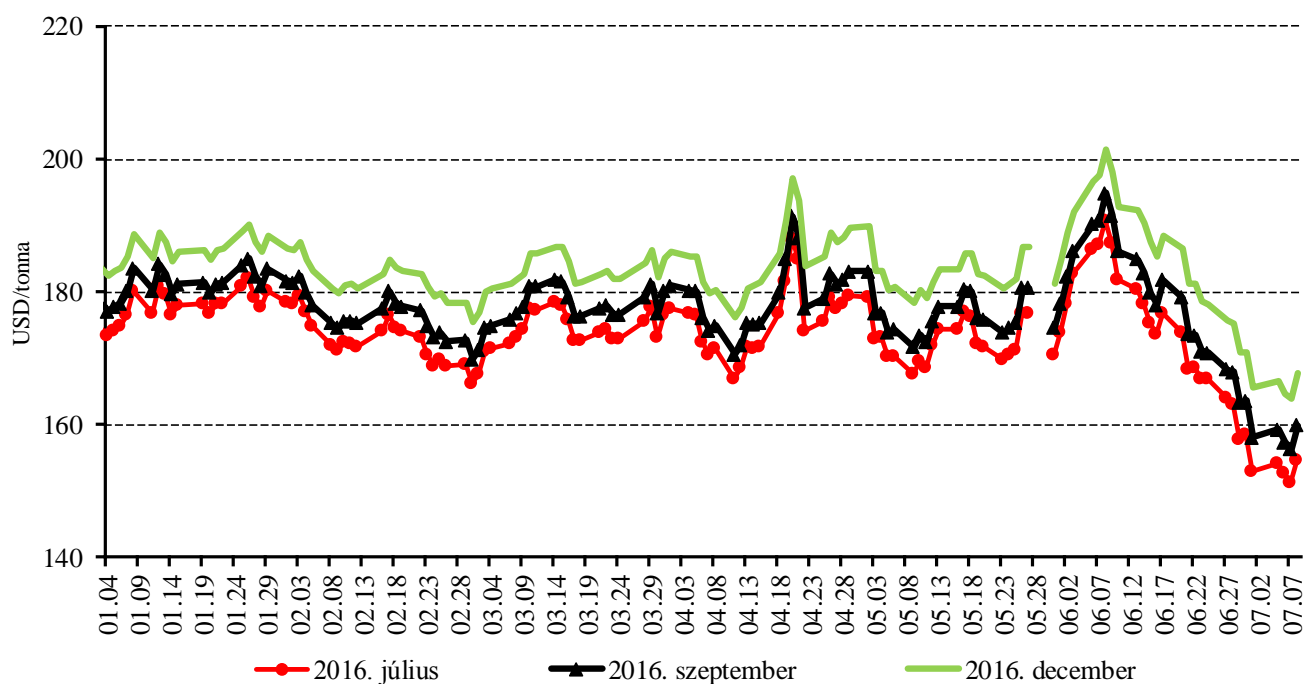
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

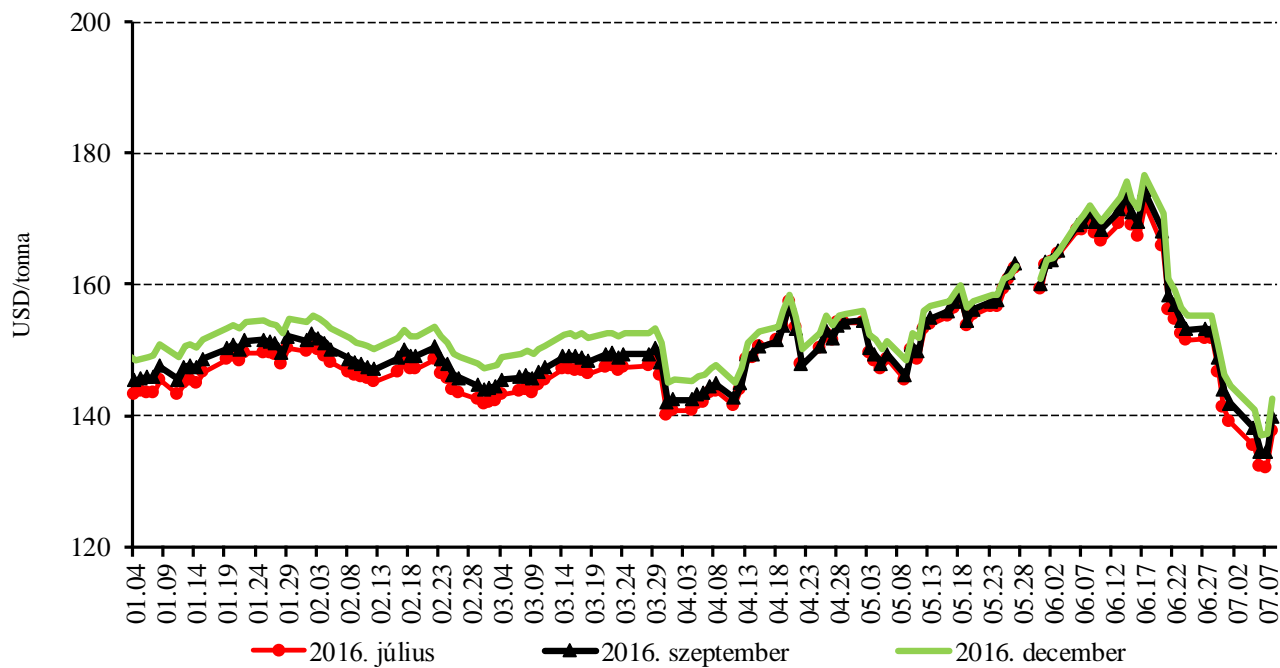
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

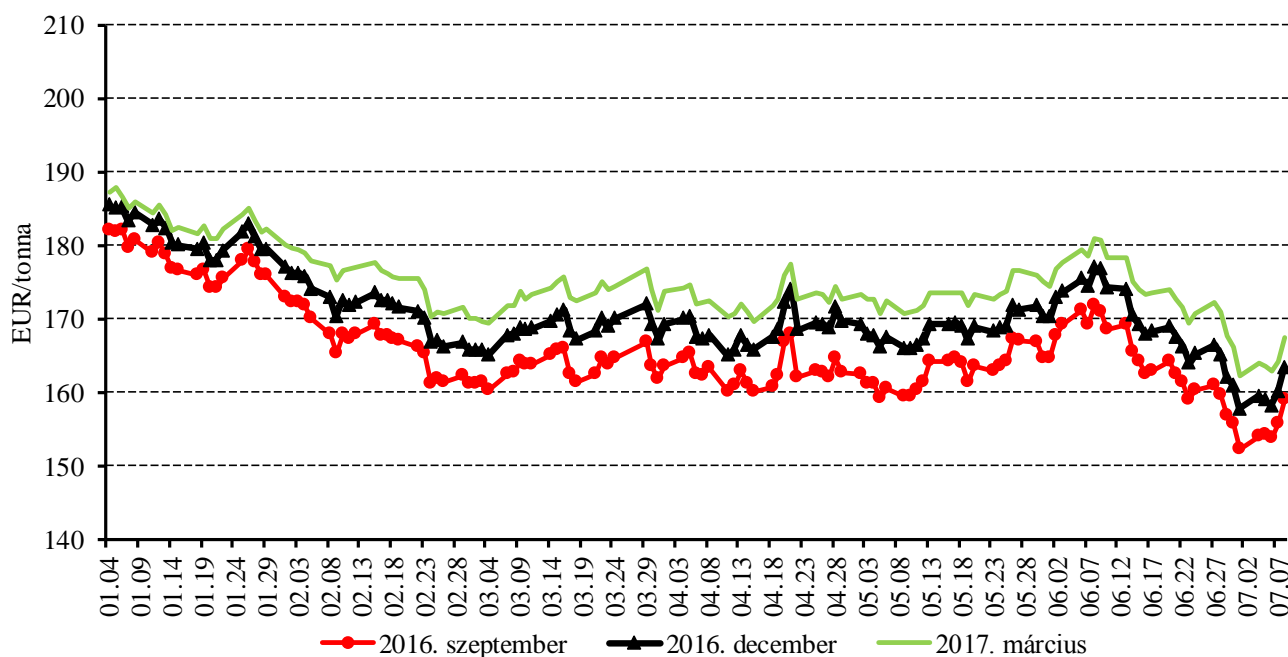
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

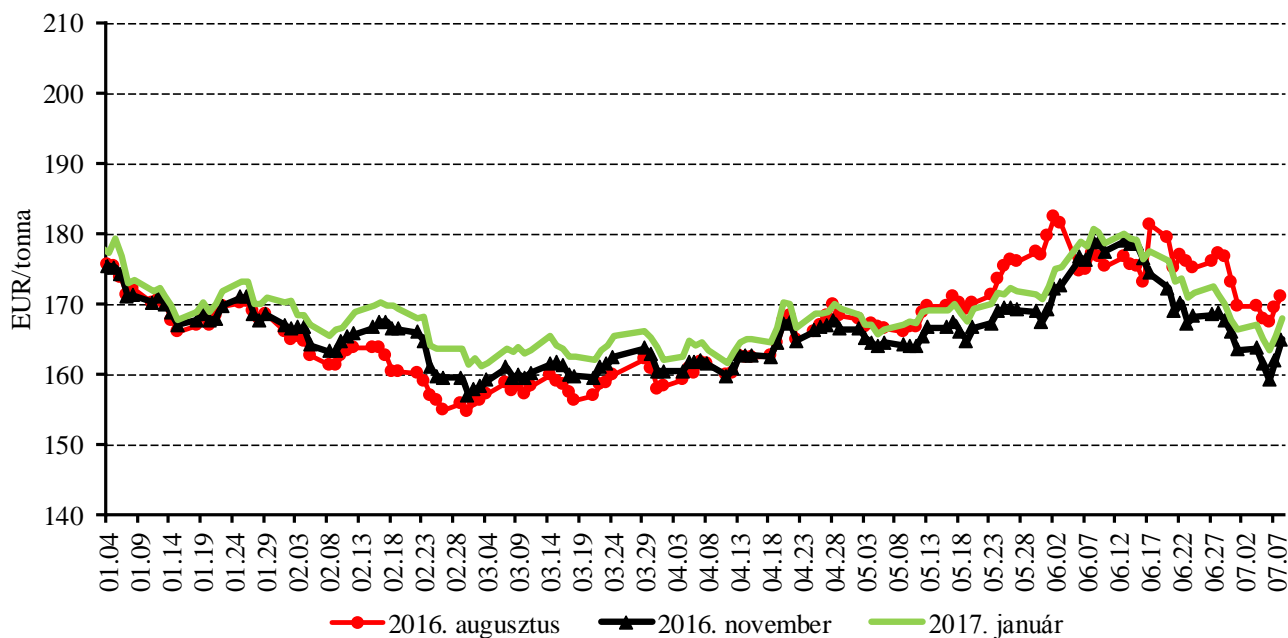
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. július 8.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. szeptember	159	50 071	2016. július	155	43 947
2016. december	163	51 409	2016. szeptember	160	45 454
2017. március	168	52 747	2016. december	168	47 689
2017. május	172	54 007	2017. március	174	49 569
2017. szeptember	176	55 424	2017. május	179	50 823
2017. december	178	55 975	2017. július	182	51 679
KUKORICA					
2016. augusztus	171	53 850	2016. július	135	38 467
2016. november	165	51 960	2016. szeptember	137	38 981
2017. január	168	52 905	2016. december	140	39 786
2017. március	169	53 299	2017. március	143	40 750
2017. június	170	53 613	2017. május	145	41 356
2017. augusztus	175	55 109	2017. július	147	41 913

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 06. 30. (százalék)	2016. 07. 07. (százalék)
Búza	2016. július	154,54	34,2	34,2
Kukorica	2016. július	137,63	43,6	43,6
Szójabab	2016. július	400,36	34,0	34,0
Szójadara	2016. július	417,33	28,4	28,4

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. július 5.)

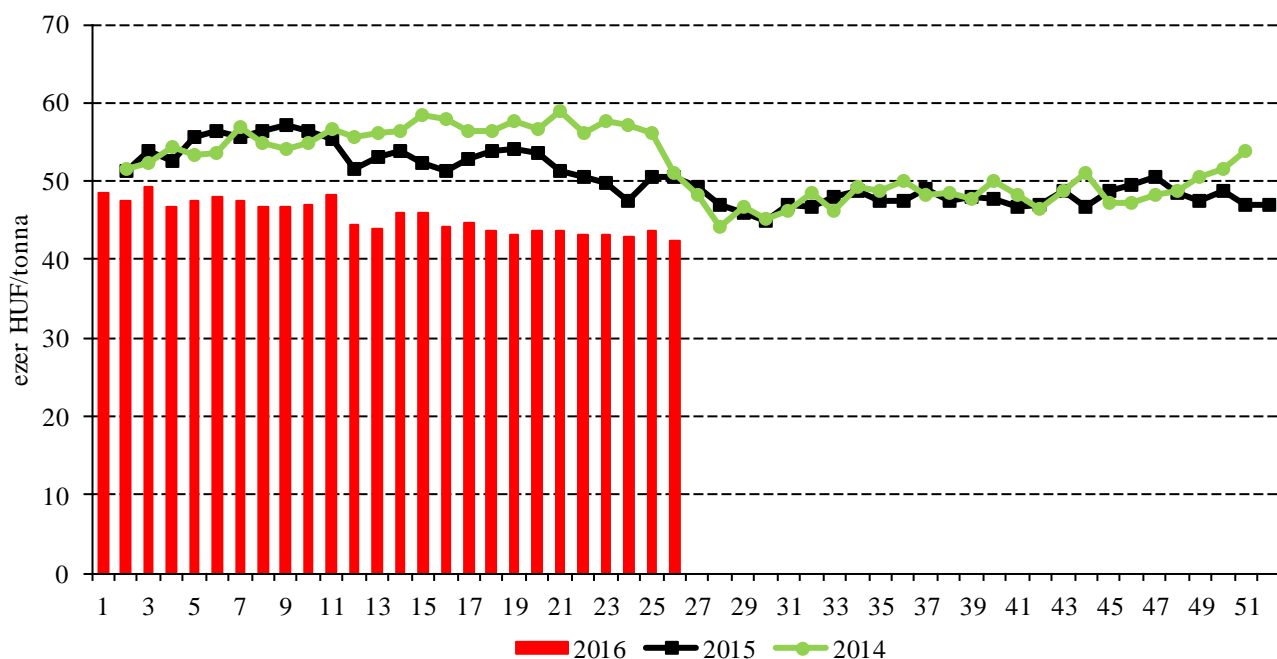
Pozíciók száma											
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	89 530	92 993	96 807	11 539	16 427	53 145	159 377	33 972	60 925	38 337	35 641
Kukorica	299 540	691 980	260 545	10 350	36 299	205 394	119 344	94 309	193 176	62 189	77 109
Szójabab	194 036	472 688	101 748	4 557	26 130	161 792	19 755	55 846	135 414	49 217	34 484
Szójadara	89 971	267 658	72 244	3 324	7 666	72 896	11 120	14 845	40 903	10 814	33 689

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

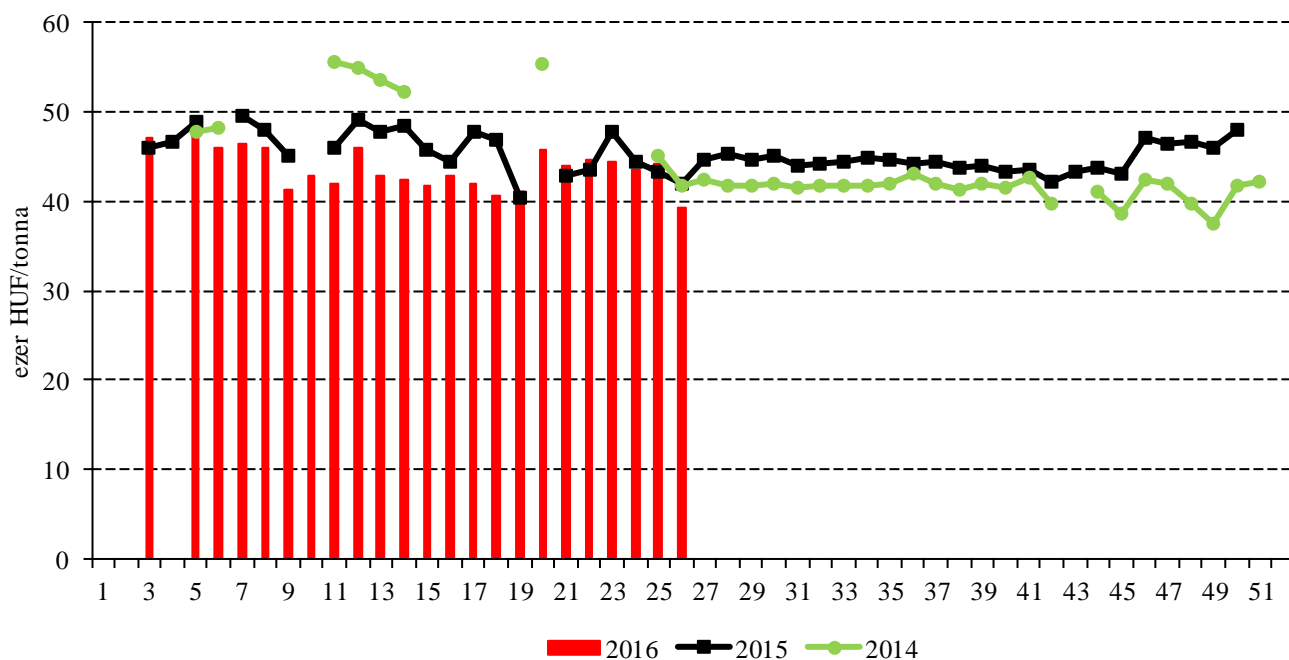
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

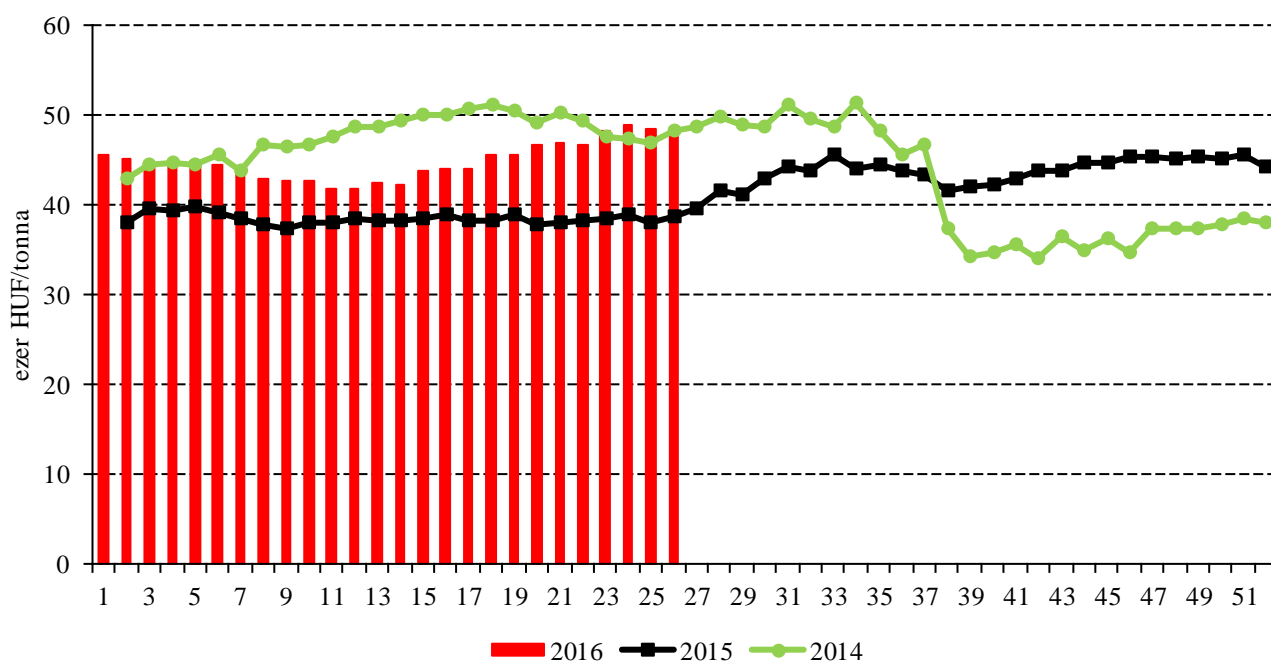
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

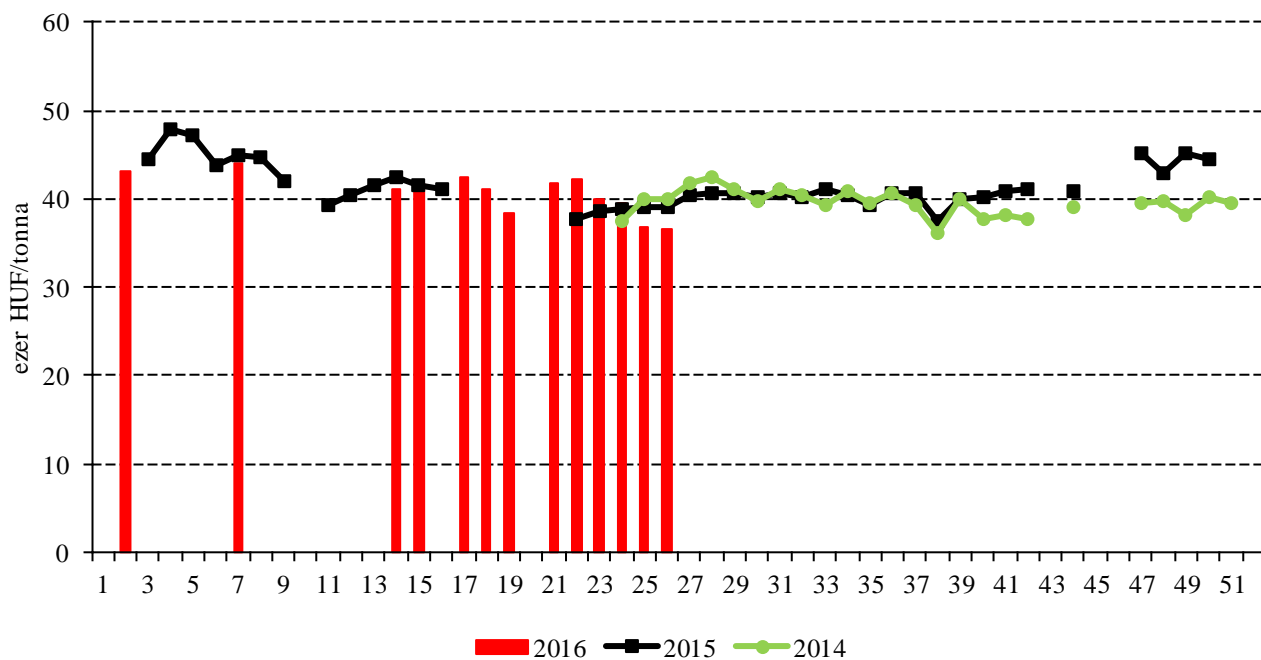
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2016.06.18.	2016.06.25.	2016.07.02.	2016.07.09.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	202	198	187	191
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	180	177	171	171
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	182	176	172	163
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	178	173	164	158
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	184	185	192	180
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	201	184	178	173
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	198	198	180	176
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	176	188	183	–
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	188	187	176	170
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	167	152	150	151
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	157	154	147	145
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	–	165	162	165

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2016. 23. hét	2016. 24. hét	2016. 25. hét	2016. 26. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	138	146	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	162	158	158	163
	Franciaország, DELPORT Rouen	163	160	160	156
	Románia, DEPSILO Banat	139	149	137	134
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	156	154	154	150
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	149	147	147	144
	Románia, DEPSILO Oltenia	143	–	–	136
	Egyesült Királyság, FGATE	135	135	137	–
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	148	148	148	159
	Németország, DEPSILO Hamburg	195	194	195	195
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	174	182	173	169
	Románia, DEPSILO Oltenia	133	–	153	143
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	–	–	125	125
	Németország, DEPSILO Hamburg	138	137	137	142
	Franciaország, DELPORT Rouen	–	–	138	–
	Románia, DEPSILO Muntenia	121	125	125	126
	Egyesült Királyság, FGATE	126	127	127	–

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerelés	Mértékegység	2015. 26. hét	2016. 25. hét	2016. 26. hét	2016. 26. hét/ 2015. 26. hét (százalék)	2016. 26. hét/ 2016. 25. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	586	459	1 104	188	240
		HUF/kg	73	71	72	98	101
	zsákos	tonna	1 548	1 515	1 666	108	110
		HUF/kg	76	73	73	97	100
	zacskós	tonna	655	716	631	96	88
		HUF/kg	89	87	87	98	100
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	20	22	25	129	116
		HUF/kg	96	83	81	85	98
	zacskós	tonna	35	40	27	76	68
		HUF/kg	91	93	92	101	99
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	396	367	650	164	177
		HUF/kg	72	69	69	96	100
	zsákos	tonna	418	423	605	145	143
		HUF/kg	74	71	70	95	99
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	...	155	295	...	190
		HUF/kg	...	76	75	...	99
	zsákos	tonna	18	38	70	393	181
		HUF/kg	81	80	80	99	101
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	37	54	23	64	43
		HUF/kg	95	95	93	98	98

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. május	2016. április	2016. május	2016. május/ 2015. május (százalék)	2016. május/ 2016. április (százalék)
Brojlertáp	tonna	8 304	11 293	11 374	137	101
	HUF/tonna	91 711	90 777	90 502	99	100
Hízósertéstáp	tonna	7 093	7 988	8 528	120	107
	HUF/tonna	75 060	72 565	72 634	97	100

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–április	2016. január–április	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	444,85	468,42	105,30
	10039000 Árpa, nem vető	162,09	122,26	75,43
	10059000 Kukorica, nem vető	1 726,43	864,61	50,08
Import	10019900 Búza, nem vető	58,96	52,05	88,28
	10039000 Árpa, nem vető	16,55	9,61	58,03
	10059000 Kukorica, nem vető	29,79	5,07	17,03

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1.– 2015. június 30.	2015. július 1.– 2016. június 30.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	31 337	31 294	100
	Árpa	9 099	10 236	112
	Kukorica	3 637	1 884	52
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	3 159	3 401	108
	Árpa	77	259	336
	Kukorica	9 203	13 264	144

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna				
		USDA		IGC		Tallage
		2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)} 2016/2017 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	735	739	736	729	717	715
Felhasználás	707	729	719	720	711	717
Export	169	168	158	156	166	162
Import	169	168	158	156	166	162
Zárókészlet	245	254	217	226	207	205
KUKORICA						
Termelés	960	1 011	969	1 003	941	979
Felhasználás	961	1 009	972	1 002	939	964
Export	136	131	130	128	127	119
Import	136	131	130	128	127	119
Zárókészlet	207	208	204	205	212	227

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Noha még a 2015/2016. gazdasági év sem zárult le, az USA agrárminisztériuma (USDA) után az *Oil World* piacelemző vállalat is közzétette első, 2016/2017. gazdasági évi szójapiaci várakozásait. Az igen korai előrejelzés szerint a szójabab globális termelése 325 millió tonnával új rekordot érhet el az októberben kezdődő szezonban. A sajtólásra szánt mennyiség, az egyéb célú felhasználással együtt jócskán felülmúlhatja ezt a volument (331 millió tonna), ami a készletek további szűkülését eredményezheti (6 millió tonnával, 76 millió tonnára). A szakértők az USA-ban 106 millió tonna (–1 millió tonna), Argentínában 58,3 millió tonna (+3,3 millió tonna) és Braziliában 102 millió tonna (+4,5 millió tonna) szójabab betakarítását valószínűsítik. Az előrejelzés azonban még bizonytalan, tekintettel arra, hogy az északi féltekén most fejlődik, ellenben a délin még el sem vetették a 2016/2017. gazdasági évi termést adó állományt.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat adatai szerint 880 ezer hektárról takaríthatnak be idén szójababot az Európai Unióban, jóllehet áprilisban még 923 ezer hektár termőterületre számítottak. A tavalyinál 4 százalékkal jobb hozamok mellett (2,71 tonna/hektár) 2,4 millió tonna uniós szójababtermésre van kilátás az idén. Ez 7 százalékkal múlná felül a tavalyi kibocsátást. A vezető szójatermesztő tagországokban kivétel nélkül nőtt a terület: Olaszországban 338 ezer hektárt (+2 százalék), Romániában 121 ezer hektárt (+10 százalék), Franciaországban 111 ezer hektárt (+10 százalék) foglal el szója. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) adatai szerint 66 ezer hektáron vetettek a gazdák szójababot, szemben a tavalyi 77 ezer hektárral. Az unió szójababtermése a 2016/2017. gazdasági évi belpiaci feldolgozás alig egyötödét fedezi, ezért az elemzők szerint további 13,5 millió tonna szójabab (–1 százalék) érkezhet a külpiacokról, jórészt Braziliából és az USA-ból.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) az egy évvel korábbinál 44-86 dollárral magasabb szinten, 415-435 dollár (*USD*)/tonna tartományban hullámozott a szójabab fronthavi jegyzése 2016 júniusában. A magas árszint megtartását a világ legnagyobb termelői közé tartozó dél-amerikai országok 2015/2016. gazdasági évi

terméséről érkező aggasztó hírek segítették, aminek betakarítása ezekben a hetekben zajlik. A dél-amerikai újtermés piacra lépése és az északi félteke biztató terméskilátásai eredményeként azonban július első napjaiban már 387 dollár/tonnáig zuhant a szójabab front-havi kurzusa.

Repcemag

Az *Oil World* piacelemző vállalat elemzői a 2015/2016. gazdasági évinél valamivel kevesebb, 63 millió tonna repcemag és *canola* betakarítására számítanak világszinten a 2016/2017. évi szezonban. Tekintettel arra, hogy ez már a harmadik idény lehet a sorban, amikor a globális felhasználás (sajtolás és egyéb) felülmúlhatja a kibocsátást, a zárókészlet a jelenleginél is alacsonyabb szintre, 5 millió tonna alá süllyedhet.

A világ elsőszámú repcemagtermelőjénél, az Európai Unióban kezdetét vette a betakarítás. A Tallage a tavalyinál 3 százalékkal kisebb, 21,2 millió tonna termést jelez 2016-ra. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) július 11-i tájékoztatása szerint a 254 ezer hektárra előirányzott terület 83 százalékán takarították be a repcemagot. A várakozások szerint a 725 ezer tonnát is elérheti az idei repcemagtermés hazánkban, ami mindenkori rekord lehet. Úgy tűnik, az Európai Unió a 2015/2016. gazdasági évinél 6 százalékkal kevesebb, 2,9 millió tonna repcemagot importálhat a 2016/2017. évi szezonban, ami a 2016. évi terméssel együtt – a készlet szinten tartása mellett (1,8 millió tonna záró) – fedezi az olajütők 23,6 millió tonna szükségletét és az 1 millió tonna egyéb célú felhasználást is.

A fizikai piacon a repcemag ára Észak-Rajna-Vesztfáliában (*Neussba* szállítva) az egy hónappal korábbihoz képest 30 euróval, 354 euró/tonnára esett június végére. A *Rostockba* érkező szállítmányokra 345 euró/tonnáért kötöttek szerződést ugyanekkor, a május végénél 28 euróval alacsonyabb áron. *Hamburgba* 361 euró/tonna importáron (*C&F*) (–8 euró) érkezett repcemag június végén. A franciaországi *Rouen*-ban ekkor 356 euró/tonna volt a termény ára (–6 euró), míg *Moselle*-ből 347 euró/tonna áron (*FOB*) hajózták ki a terményt (–29 euró). Magyarországon 106-107 ezer

forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az újtermés június utolsó hetében.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 350 euró/tonna körül jegyezték a repcemagot a legközelebbi lejáratra szólóan július első hetében. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 104 ezer forint/tonna szinten stabilizálódott az újtermés kurzusa ugyanekkor.

Napraforgómag

Az *Oil World* igen korainak számító prognózisában a világ napraforgómag-termelésének 8 százalékos bővülését jelzi a 2016/2017. gazdasági évre az előzőhöz képest, 45 millió tonna mag teremhet, ami mindenkor rekord lenne. Amennyiben ez beigazolódik, a felhasználás 7,5 százalékra jelzett növekedése mellett is a készletek soha nem tapasztalt szintre, 3,1 millió tonnára duzzadhatnak.

A globális napraforgómag-termés közel felét Ukrajnában és Oroszországban takaríthatják be, előbbinél

10,5 millió tonnára, utóbbinál 10,3 millió tonnára nőhet az idei kibocsátás. A *Tallage* várakozásai szerint az Európai Unióban a 2015. évinél alig nagyobb, 4,2 millió hektáron 8,3 millió tonna napraforgómag teremhet. A tavalyinál 9 százalékkal nagyobb termelést az előző, aszály sújtotta év gyenge hozamának javulására alapozzák a szakértők.

A napraforgómagot nem jegyzik a nemzetközi jelentőségű árutőzsdéken, a magyarországi piac elsősorban más olajmagvak és a növényolajok határidős jegyzéseihez (pl.: szója, repce) és a fekete-tengeri régió exportáraihoz igazodik. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 106 ezer forint/tonnáig ereszkedett a napraforgómag legközelebbi, októberi lejáratra szóló jegyzése (újtermés) július első hetében. A fizikai piacon a tavalyi napraforgómag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára kissé csökkent június utolsó hetében, átlagosan 114-115 ezer forint/tonna körüli termelői áron cserélt gazdát az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

	2016. 26. hét	2016. 26. hét/ 2016. 25. hét (százalék)	2016. 26. hét/ 2015. 26. hét (százalék)
Napraforgómag	114 598	97	109
Repcemag	106 198	102	95

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

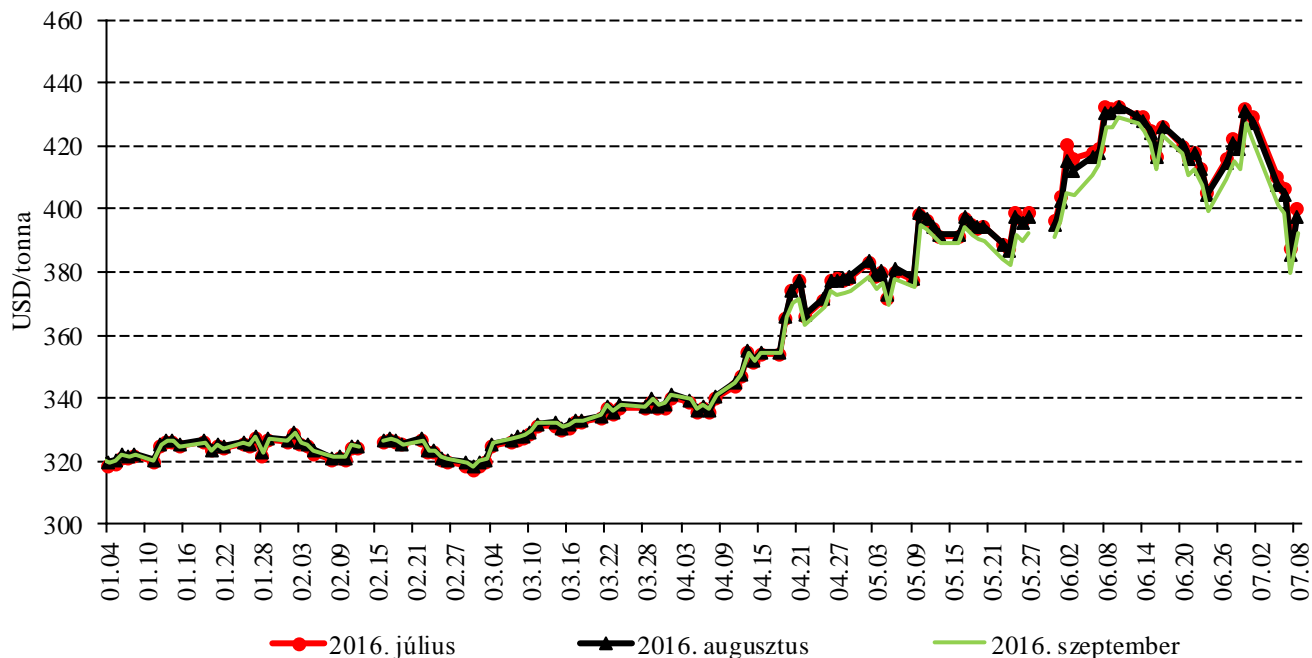
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 07. 06.	2016. 07. 07.	2016. 07. 08.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. október	HUF/tonna	107 500	106 000	104 300
	Repcemag	2016. augusztus	HUF/tonna	104 000	104 000	102 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. augusztus	EUR/tonna	350	350	353
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. július	USD/tonna	406	387	400

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

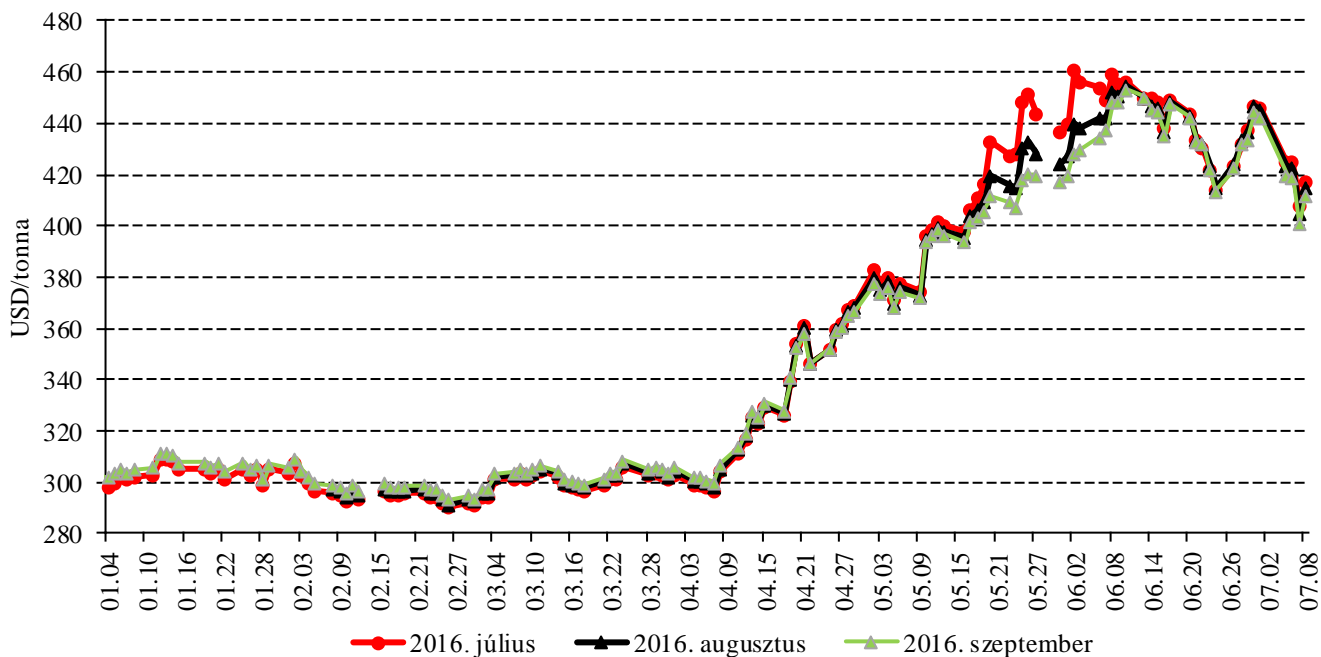
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

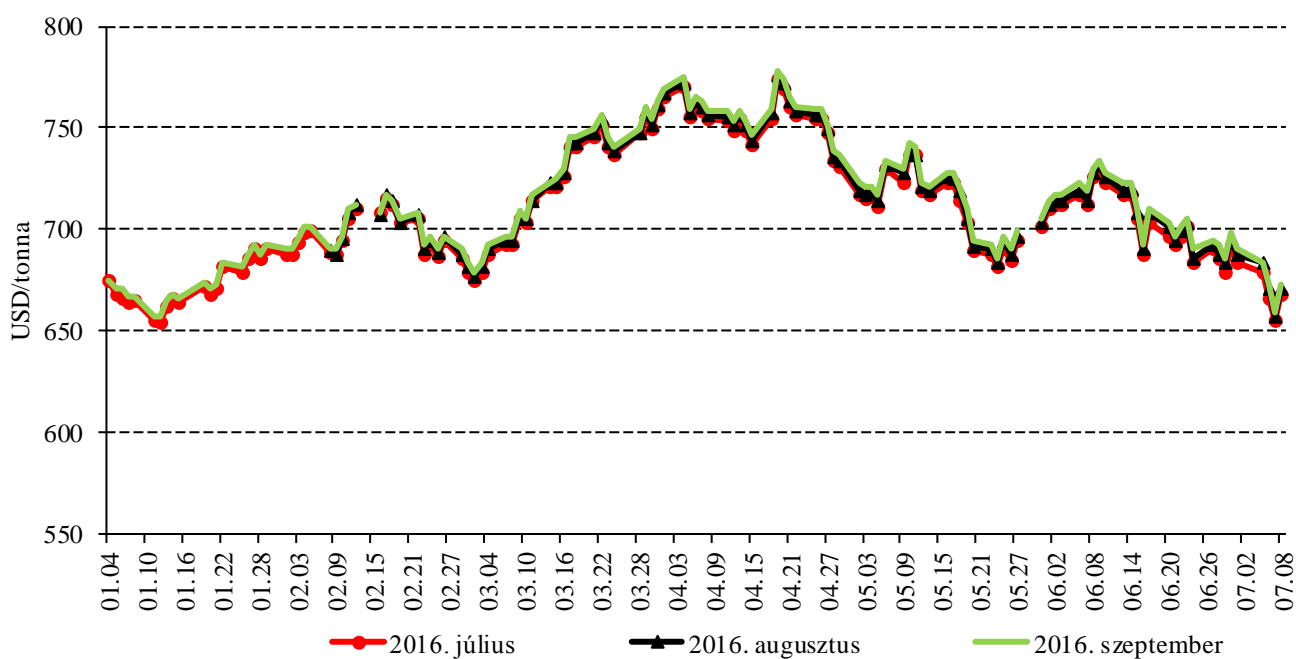
Forrás: CME Group

14. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

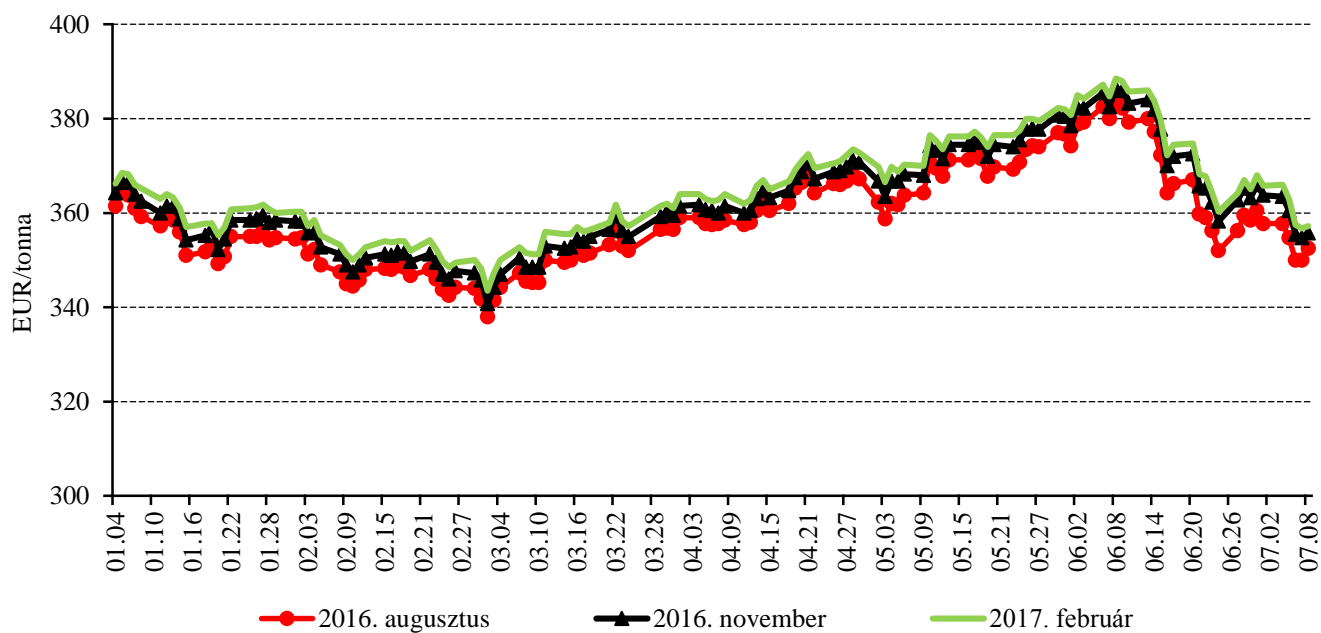
Forrás: CME Group

15. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

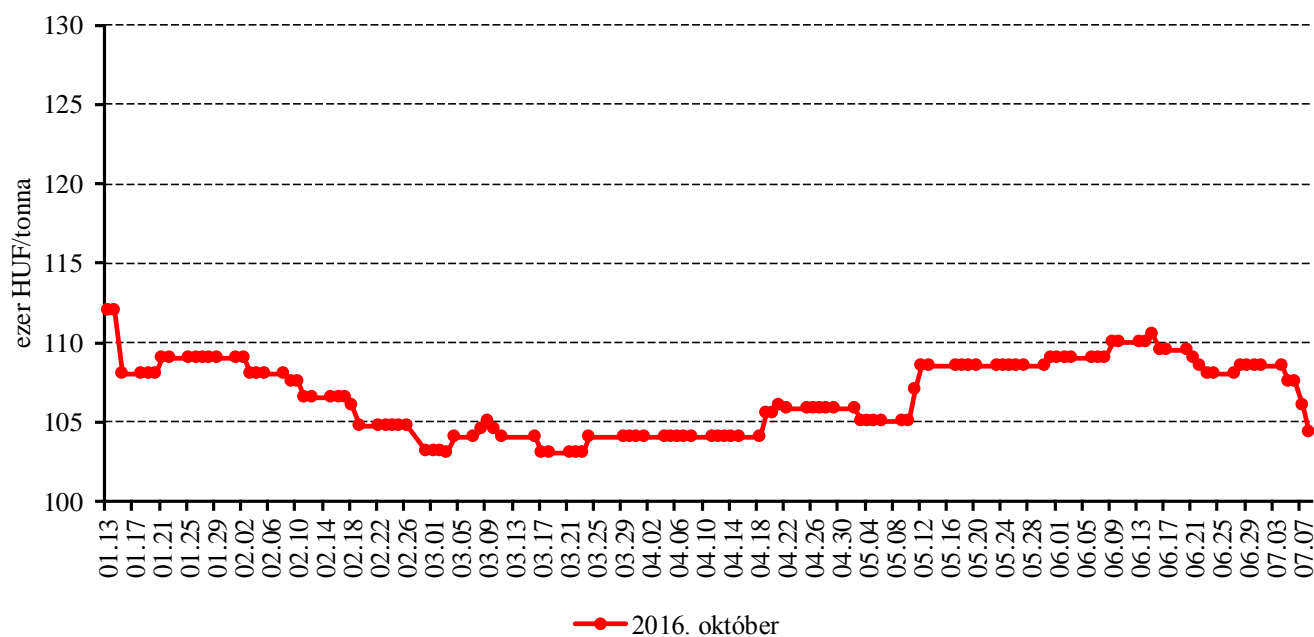
Forrás: CME Group

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

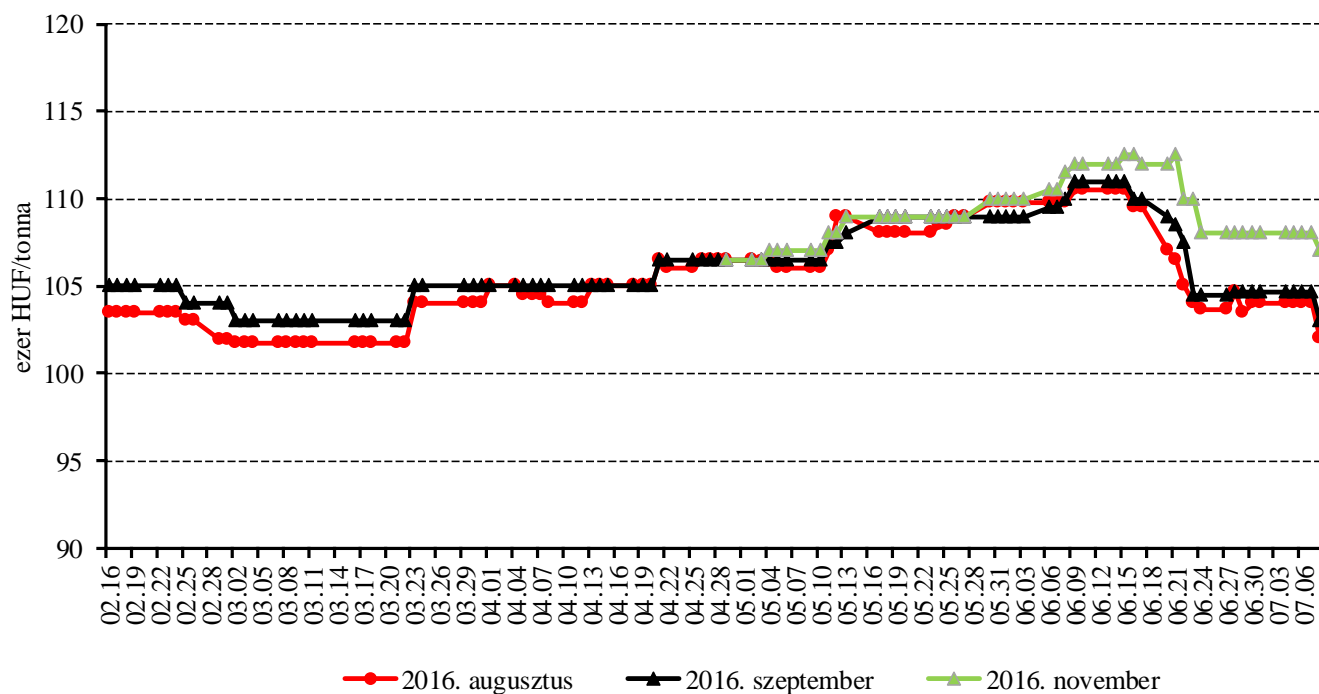
Forrás: Euronext

17. ábra: A napraforgómag jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

18. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. július 8.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. augusztus	353	111 006
	2016. november	356	112 029
	2017. február	357	112 502
	2017. május	359	112 895
	2017. augusztus	351	110 376
	2017. november	353	111 085
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. július	398	113 120
	2016. augusztus	396	112 534
	2016. szeptember	391	111 112
	2016. november	388	110 236
	2017. január	387	110 173
	2017. március	381	108 271
SZÓJADARA	2016. július	412	117 109
	2016. augusztus	411	116 765
	2016. szeptember	408	116 012
	2016. október	405	115 292
	2016. december	405	115 133
	2017. január	401	113 913

Forrás: Euronext, CME Group

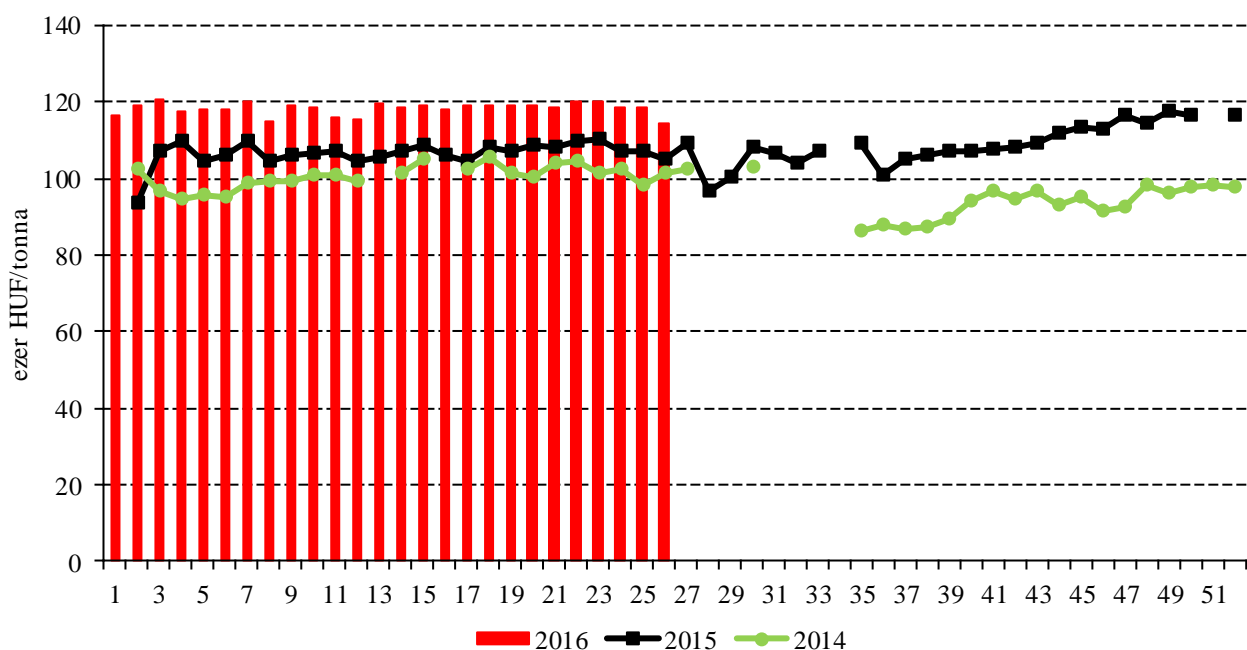
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. július 6.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	773	245 111
Napraforgóolaj (finomított)		878	278 405
Szójaolaj (nyers)		713	226 085
Szójaolaj (finomított)		773	245 111
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		215	68 093

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

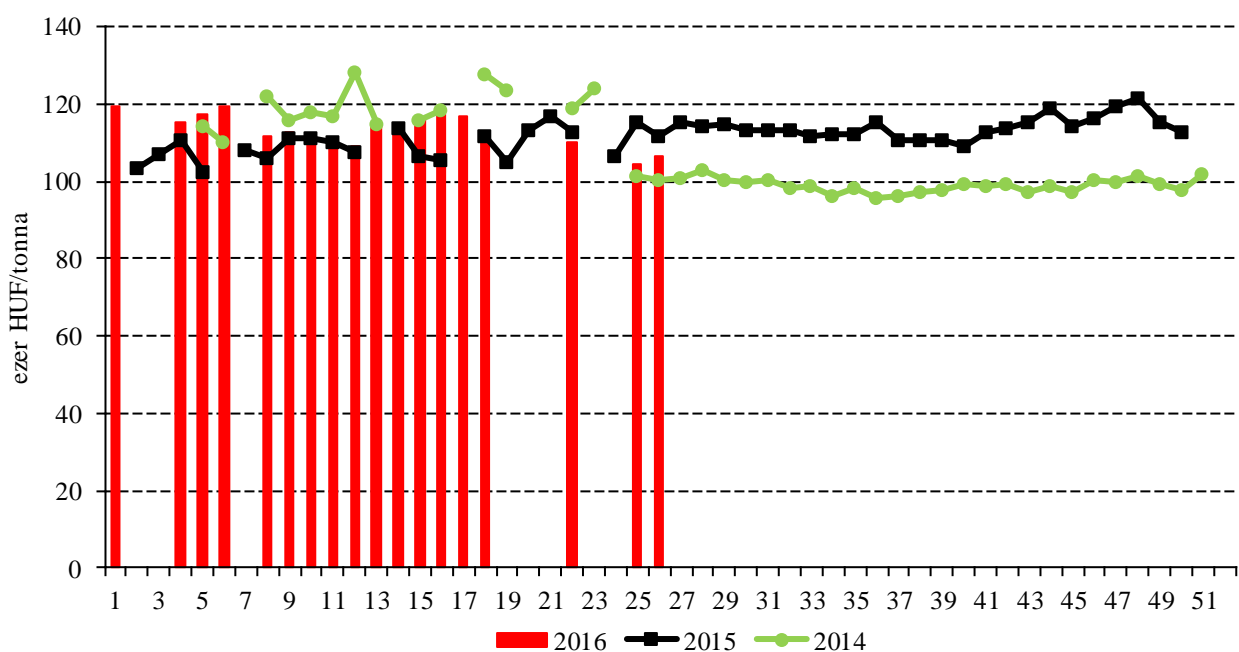
Termelői és kikötői árak

19. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

20. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

USD/tonna						
		2016.06.18.	2016.06.25.	2016.07.02.	2016.07.09.	
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	437	423	443	417
		Brazilia FOB Paranagua	463	459	473	440
		EU CIF, USA-ból	458	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	487	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	440	440	460	460
	DARA	EU CIF Rotterdam	461	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	781	816	810	787
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	n. a.	384	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	408	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	788	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	DARA	Franciaország CIF	290	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	260	255	255	235
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	848	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	795	n. a.	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	665	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2015. 26. hét	2016. 25. hét	2016. 26. hét	2016. 26. hét/ 2015. 26. hét (százalék)	2016. 26. hét/ 2016. 25. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	3 042	866
	HUF/tonna	232 020	227 901
Napraforgódara	tonna	3 560	3 972	3 139	88	79
	HUF/tonna	58 248	63 125	62 768	108	99
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	3 493	1 649	2 325	67	141
	HUF/tonna	66 800	67 426	68 541	103	102

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–április	2016. január–április	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	151,13	110,33	73,00
	1206 Napraforgómag	156,25	161,35	103,26
	2304 Szójadara	30,00	30,99	103,30
Import	1205 Repcemag	18,54	3,14	16,95
	1206 Napraforgómag	32,29	27,76	85,97
	2304 Szójadara	140,50	148,49	105,69

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagmérlege

millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)} 2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB					
Termelés	312	326	314	325	314 322
Felhasználás	317	329	317	331	319 326
Export	132	138	133	n. a.	134 141
Import	130	136	133	n. a.	134 141
Zárókészlet	72	67	82	76	78 74
REPCEMAG					
Termelés	68	67	65	63	66 66
Felhasználás	70	68	65	64	68 66
Export	14	13	14	n. a.	14 14
Import	14	13	14	n. a.	14 14
Zárókészlet	5	4	6	5	5 4
NAPRAFORGÓMAG					
Termelés	39	42	42	45	41 43
Felhasználás	40	43	42	45	41 43
Export	2	1	2	n. a.	2 2
Import	1	1	2	n. a.	2 2
Zárókészlet	2	2	3	3	4 4

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

Az *F.O. Licht* adatai szerint a globális biodízel-kibocsátás (*FAME+HVO*) várhatóan 28,99 millió tonna lesz 2016-ban, ami 2,6 százalékkal haladná meg a 2015-ben előállított mennyiséget. Növekedés az Egyesült Államokban, Argentínában, Indonéziában és az Európai Unióban várható.

Az USA az Európai Unió után a második legnagyobb biodízel-előállító, termelése az elmúlt évi 5,07 millió tonnáról 2016-ban 5,24 millió tonnára nőhet. A globális termelésben az USA részaránya 18 százalék körül alakulhat. A kormány az *RFS (Renewable Fuel Standard)* keretében 2015-ben felhasznált 1730 milliárd gallon mennyiséget 2016-ban 1900 milliárd gallonra emelte. Gallononként újra 1 dollárral támogatják a bekeverést. Jelenleg a biodízel 48 százaléka szójaolaj-alapú. Használt sütőolaj, hulladékzsír vagy egyéb alternatív alapanyag (alga, hulladék stb.) a termelés 34,1 százalékának képezi alapanyagát. A felhasználás oldaláról az USA kormánya 4 százalékos növekedéssel számol. A belföldi termelés kiegészítéseként az import jelentős emelkedése prognosztizálható. Az USA legfontosabb beszállítói Argentína és Indonézia lehetnek az idén is. Míg márciusban 91,4 ezer tonna, addig áprilisban már 135,6 ezer tonna biodízel érkezett az országba, egy évvel korábban, 2015 áprilisában pedig még csak 45,5 ezer tonnát tett ki a behozatal. A készlet/felhasználás aránya jelenleg 44 százalék.

Brazíliában 3,35 millió tonna biodízel előállítására lehet számítani 2016-ban, ami némileg kevesebb, mint az elmúlt évi 3,46 millió tonna. A kedvezőtlen gazdasági kilátások miatt kevesebb gázolajat használhatnak fel, így a bekeveréshez kevesebb biodízelt lesz szükség. A termelés meghaladhatja a keresletet, ami a készletek felhalmozódásához és az export erősödéséhez vezethet.

Argentína az exportlehetőségek javulása miatt az előző évi 1,81 millió tonnáról 2016-ban várhatóan 1,99 millió tonnára növeli biodízel-termelését. A kiszállított mennyiség 788 ezer tonnáról 880 ezer tonnára emelkedhet. A legfontosabb kereskedelmi partner előreláthatóan az USA lesz. A kormány az év második hónapjától 3,89 százalékos exportadót vezetett be, ami a biodízel-előállítóknak csalódást okozott, de ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az év második felében a kiszállítások újra erőteljesen növekedjenek. Az exportadó ellenére az

USA-ba 48 ezer tonna biodízelt szállítottak 2016 februárjában (2015. február: 24 ezer tonna). Peruban ugyanakkor az argentin termékkel szemben vámot vetettek ki, ami jelenleg ugyan nagyon alacsony és nem gátolja a termelőket a szállításban, de bizonytalanságot okoz. Argentínában a biodízelüzemek a bekeverési arány növekedésében bíznak, ami növelné a belföldi értékesítés lehetőségét. A kormány 2016. február 1-től 5 százalékkal emelte a belföldi árakat. A biodízel 40 százalékát három nagy cég állítja elő: a *Cargill*, a *Louis Dreyfus* és a *Terminal 6*. A bekeverés átlagosan 9,4 térfogatszázalék volt áprilisban, több, mint a márciusi 8,7 térfogatszázalék.

Ázsiában Indonézia, Malajzia és Thaiföld a három legjelentősebb biodízel-előállító ország. A termelés alapja mindhárom országban a pálmaolaj. Indonézia kibocsátása az elmúlt évben 1,5 millió tonnára esett vissza, de az idén 1,9 millió tonnára nőhet, bár még ez is kevés ahhoz, hogy a 2013-ban elért 2,85 millió tonnát megközelítsék. Az „*El Niño*” éghajlati jelenség által okozott szárazság hatására a pálmaolaj és a belőle előállított biodízel ára is emelkedett. A kormány adatai szerint a pálmaolaj és származékainak készlete 12 százalékkal, 3,02 millió tonnára csökkenhet. Indonéziában a kormány bevezette a B20-as bekeverést, de a felhasználás növekedése így sem érte el a várakozásokat. A maláj kormány a jelenlegi B7-es bekeverés B10-re történő emelését tervezi. A maláj pálmaolaj-szövetség szerint 2016 első negyedében 32,2 ezer tonna biodízelt exportált az ország, ami kevesebb, mint 2015 azonos időszakában volt (40,6 ezer tonna), de hónapról hónapra egyre nagyobb mennyiségek kerültek kiszállításra, ezért további növekedésben bíznak. A thai kormány a szárazság miatt a B7-es bekeverést B5-re korlátozza az idén.

A pálmaolaj és származékainak dermedéspontja magas, ezért Európában mint biodízel-alapanyagok elsősorban nyáron keresettek. A nyugat-európai kikötőkbe érkező pálmaolaj ára áprilisban 650 dollár (*USD*)/tonna volt, szemben az egy évvel korábbi 600-620 dollár/tonnával. A pálmaolaj az Európai Unióban még így is a legolcsóbb első generációs biodízel-alapanyag. Az *Oil World* szakértői szerint Európában a pálmaolaj-alapú biodízel felhasználásában nem lesz változás az előző évihez viszonyítva.

Az európai biodízel-előállítás legfontosabb alapanyaga a repceolaj-metil-észter. Az *Oil World* szerint az

Európai Unió 10,31 millió tonna repceolajat állíthat elő 2016-ban (2015: 10,67 millió tonna), amelyből várhatóan 6,3 millió tonnát használnak fel biodízel előállítására, valamivel többet, mint az elmúlt évben. Az olaj- és fehérjenövény-termelők szövetsége (*UFOP*) szerint a repceolaj és származékainak árát a biodízelüzemek gyenge kereslete és az emelkedő szója- és pálmaolaj-árak határozzák meg. A készletek magasak, a kereslet gyenge, ami nyomás alatt tartja az árakat. Az *Oil World* adatai szerint a nyugat-európai kikötőkben a repce-metil-észter ára 2016 júniusában 728 euró/tonna volt, ami elmarad az egy évvel korábban regisztrált 742 euró/tonna értéktől.

Az *UFOP* adatai szerint Németországban a biodízel ára a 2016. januári 122 euró/100 literről 114-115 euró/100 literre süllyedt, majd áprilistól emelkedni kezdett és májusban elérte a 117-118 euró/100 litert. A fosszilis energiahordozó árának enyhe emelkedése, valamint néhány tagállamban a kötelező bekeverési arány növelése újra felfelé mozdíthatja a biodízel árát. Az ásványolaj árának változását a nyári szezonális fogyasztásnövekedés eredményezi. A londoni árutőzsdén az *IPE Brent* ásványolaj fronthavi jegyzése májusban 47,5 dollár/barrel volt, szemben a januári 32,0 dollár/barrel értékkel.

A második negyedévben bekövetkezett enyhe ár-emelkedés az első generációs biodízel és alapanyagai iránt jelentős keresletet nem gerjesztett, mivel a bekeverő üzemek a kétszeresen elszámolható használt sütőolajat és vágóhídi hulladékzsírt vagy más hulladék-alapanyagot részesítettek előnyben. A repceolaj-alapú termelés ezen alapanyagok térnyerése miatt ugyan csökken, de Németországban, a legnagyobb biodízel-kibocsátó országban részaránya az alapanyagok között még mindig 70 százalék. Más első generációs alapanyagok részaránya 2015-ben Németországban: pálmaolaj 4 százalék, szójaolaj 2 százalék, a második generációs alapanyagok közül kiugróan magas a használt sütőolaj részaránya, 22 százalék. Az országban megszűnt a kétszeres elszámolás lehetősége, de a sütőolajnak nagyon jó az üvegházhatásúgáz-megtakarítási értéke is. A használt sütőolaj kedvező mutatói és részarányának gyors növekedése ellenére a vezető szerep továbbra is a repceolajé.

A termelés jövedelmezősége gyenge, de január óta enyhe javulás érzékelhető, köszönhetően az alacsonyabb alapanyagárnak. Ugyanakkor a *FAME*-termékbe

a meleg időjárás miatt több pálmaolaj bekeverésére nyílik lehetőség. A biodízelüzemek számára a melléktermékek értékesítése továbbra is fontos jövedelemforrást jelent.

Az Európai Unió előreláthatóan a globális biodízel-mennyiség 40 százalékát állítja elő az idén, részaránya az elmúlt évi 46 százalékról jelentős mértékben csökken, annak ellenére, hogy az *F.O. Licht* szerint 11,7 millió tonnára növekedhet a kibocsátás a 2015. évi 11,5 millió tonnáról. A *FAME* kibocsátása 9,59 millió tonnáról 9,68 millió tonnára, míg a hidrogénezett növényi olaj (*HVO*) előállítása 1,91 millió tonnáról 2,06 millió tonnára bővíülhet. Egyes tagállamokban a termelési trend ettől eltérő is lehet. Franciaországban az *Avril* olajos maggal foglalkozó cége bejelentette, hogy beszünteti egyik üzemében a *FAME* előállítását. Hollandiában a hivatalos adatok szerint 1,63 millió tonna biodízelt állítottak elő (*FAME+HVO*), ami elmarad a 2014-ben kibocsátott 1,72 millió tonnától. Rotterdamban működik 2011 óta a finn *NESTE* cég *HVO*-terméket előállító üze me, amelynek jelenlegi kibocsátása 960 ezer tonna.

Az *F.O. Licht* szakértőinek véleménye szerint az Európai Unióban a biodízel felhasználása enyhén csökkent 2015-ben (11,79 millió tonna), 2016-ban ez a trend megfordulhat, gyenge növekedés várható (12,01 millió tonna). Azokban az országokban (Franciaország, Olaszország, Hollandia, Finnország), ahol növelik a bekeverést, élénkülhet a kereslet. Németországban az üvegházhatásúgáz-kvóta bevezetése óta a biodízel felhasználása 700 ezer tonnával csökkent. Spanyolországban 2016 januárjában 73,8 ezer tonna biodízelt használtak fel, annak ellenére, hogy a gázolaj felhasználása nem nőtt. A spanyol kormány januártól 4,1 százalékról 4,3 százalékra emelte a bekeverést. A felhasználás növekedése a gyakran hulladékolajokból és zsírokból előállított, ezért kétszeresen elszámolható *HVO* részarányának emelkedéséből adódott.

Az *F.O. Licht* szakértői 2016-ban az Európai Unió biodízeliimportjának 550 ezer tonnára való növekedésével (2015: 460 ezer tonna) számolnak, míg az export az elmúlt évi 221 ezer tonnáról 200 ezer tonnára csökkenhet. A közösség legfőbb beszállítói 2015-ben Malajzia (35 ezer tonna), Dél-Korea (23 ezer tonna), Argentína (19 ezer tonna), India (13 ezer tonna), Indonézia (13 ezer tonna) és Tajvan (11 ezer tonna) voltak. Brazília 2016 elején jelentősen növelte szállításait, csak januárban 10,3 ezer tonna biodízelt hajózott be a nyugat-európai kikötőkbe. A közösség biodízelexportja Norvégiába

és Svájcba irányult az elmúlt évben. Az *F.O. Licht* adatai szerint Magyarország 2013-ban még nettó biodízel-

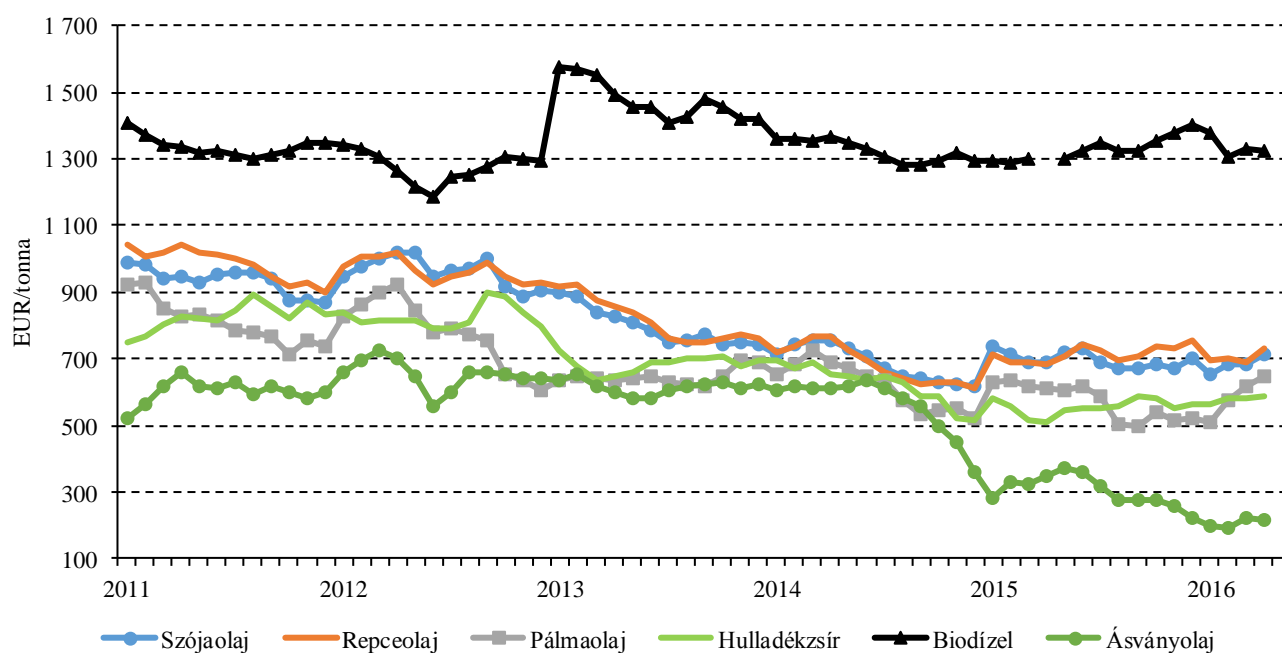
importőr volt, 2015-ben azonban már más tagállamok (Szlovákia, Horvátország) beszállítójává vált.

Agrárpolitikai hírek

- A Tanács (EU) 2016/915 határozatában (2016. május 30.) megfogalmazta a nemzetközi légi közlekedésből származó üvegházhatású gázok visszaszorítására vonatkozó álláspontját. Jelenleg a légi közlekedés a globális ÜHG-kibocsátás 2 százalékát teszi ki, de értéke exponenciálisan nő. Az unió és tagállamai azt szorgal-

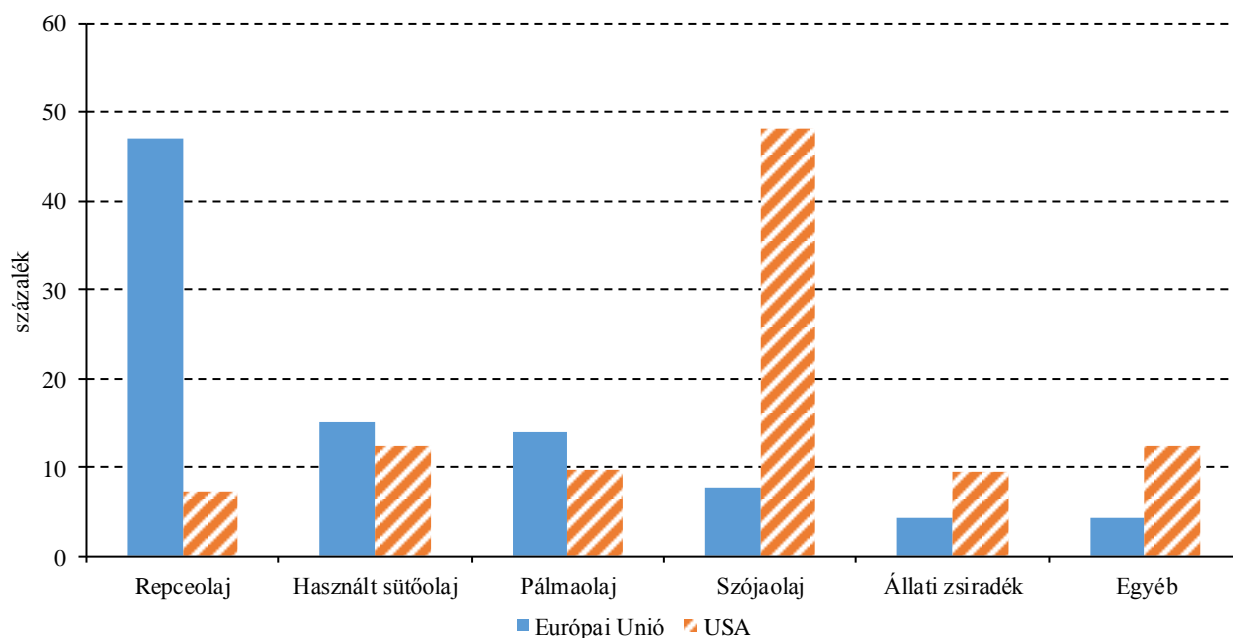
mazzák, hogy a nemzetközi légi közlekedésből származó üvegházhatású gázok globális kibocsátása csökkenjen. Az unió számára az tűnik célravezetőnek, ha belátható időn belül globális piaci alapú intézkedést dolgoz ki a nemzetközi polgári repülési szervezet (*ICAO*).

21. ábra: Az ásványolaj, a biodízel és néhány alapanyagának ára (2011-2016)

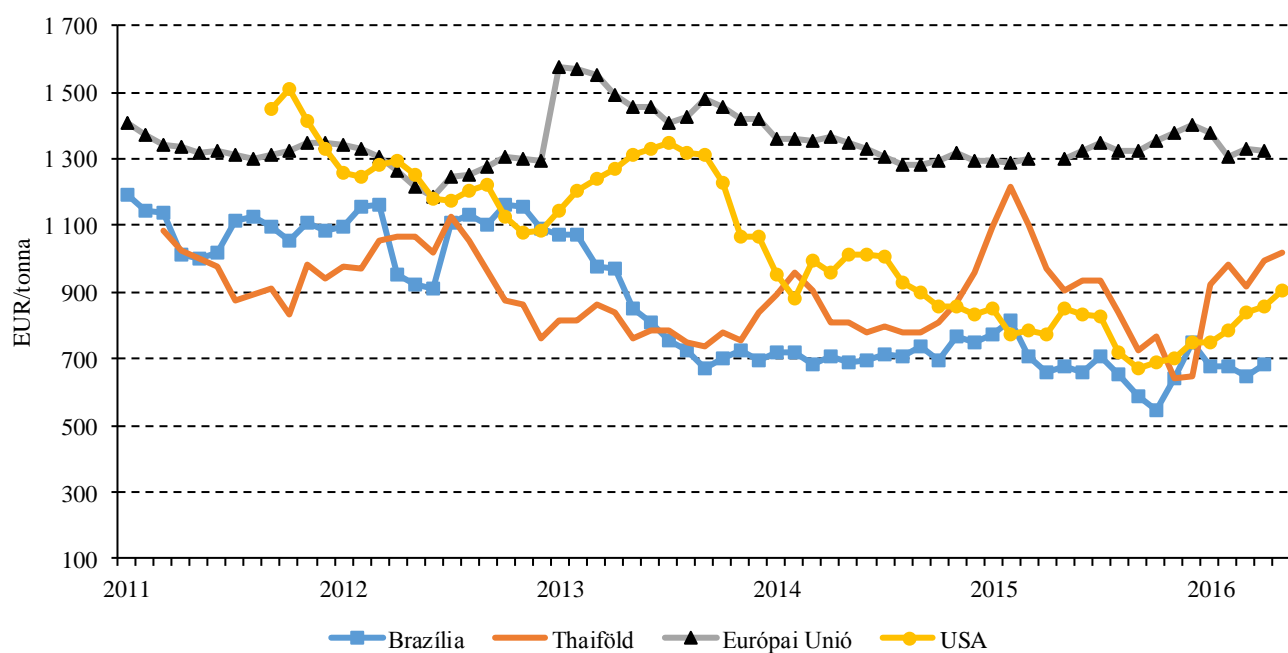
Forrás: Oil World, HGCA, UFOP

22. ábra: Az USA-ban és az Európai Unióban a biodízel-előállításra használt alapanyagok részaránya

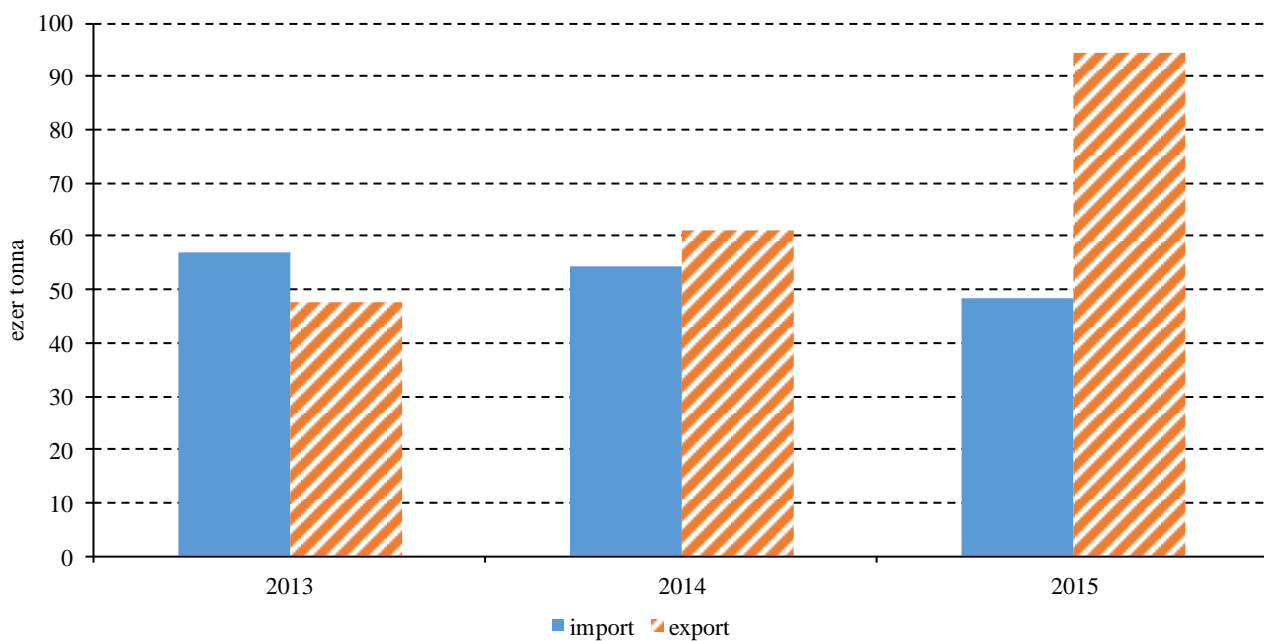
Forrás: EIA, F.O. Licht

23. ábra: A biodízel ára (2011-2016)

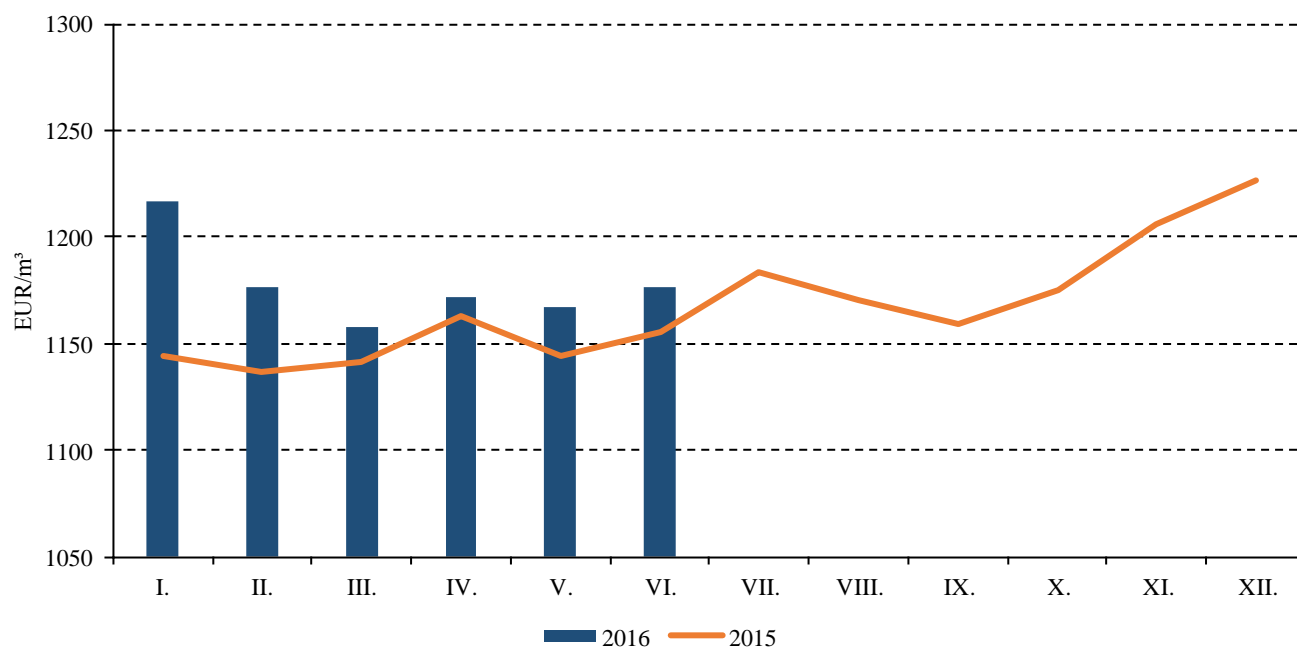
Forrás: F.O. Licht, USDA, UFOP

24. ábra: Magyarország biodízel-külkereskedelme (2013-2015)

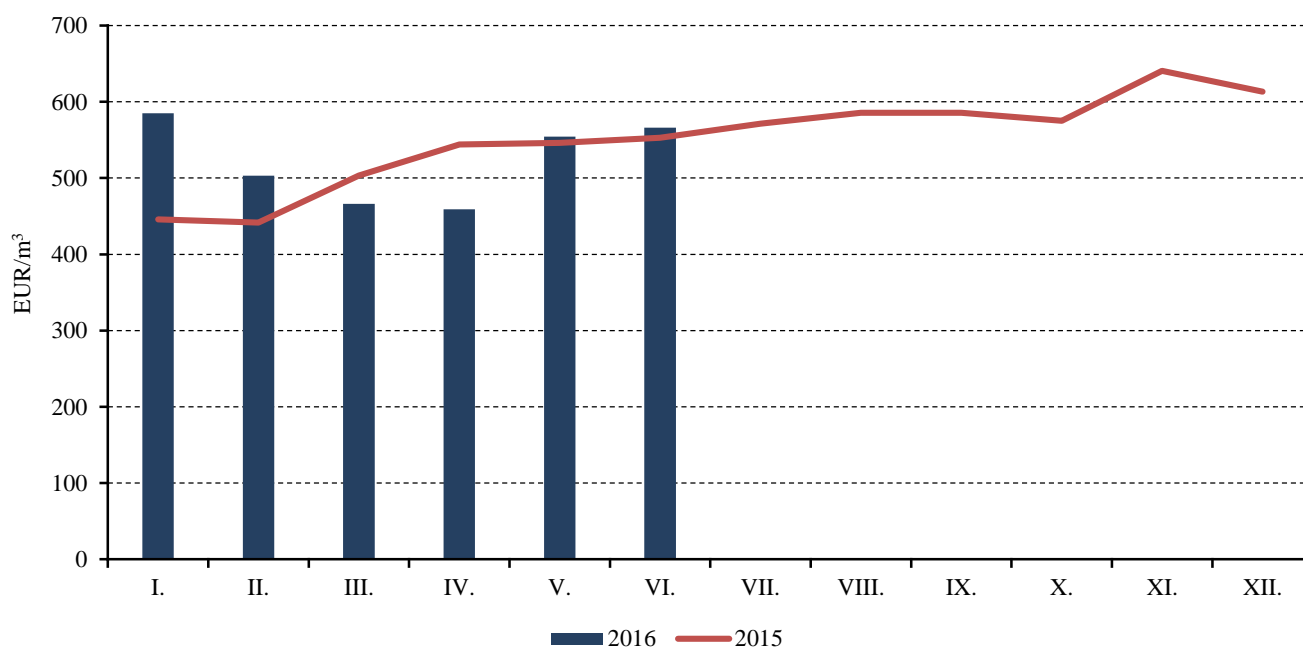
Forrás: F.O. Licht

25. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2015-2016)

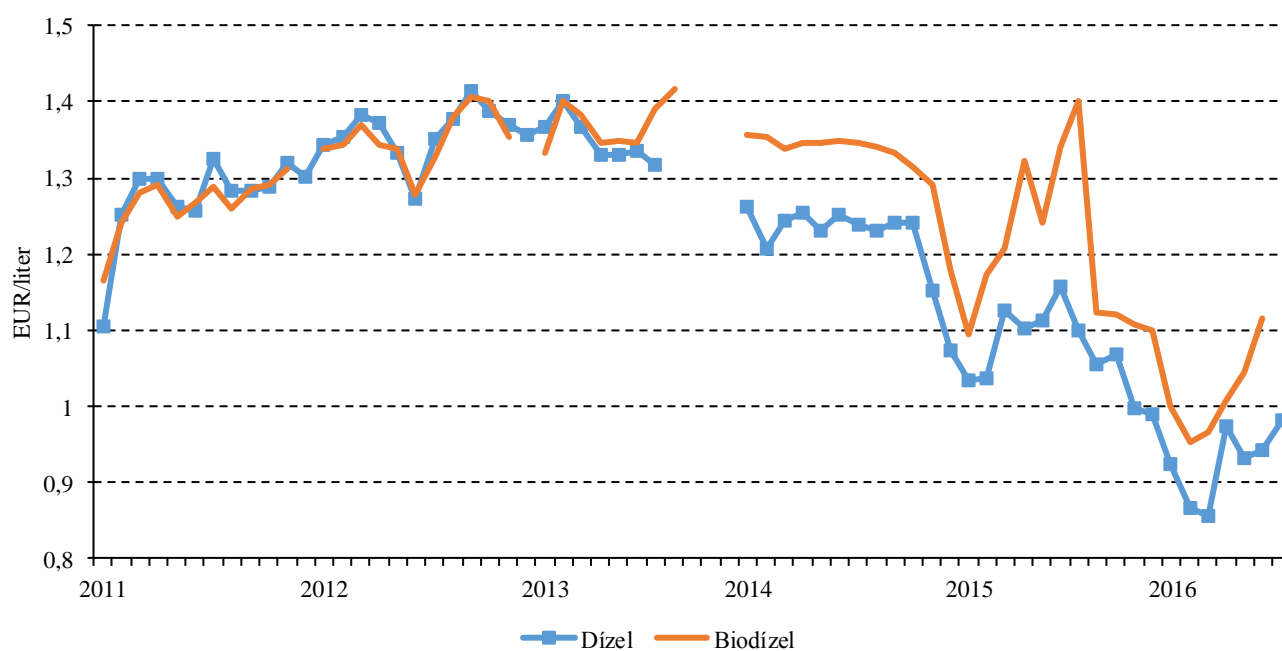
Megjegyzés: -10-12 C , EN 14214
 Forrás: F.O. Licht

26. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2015-2016)

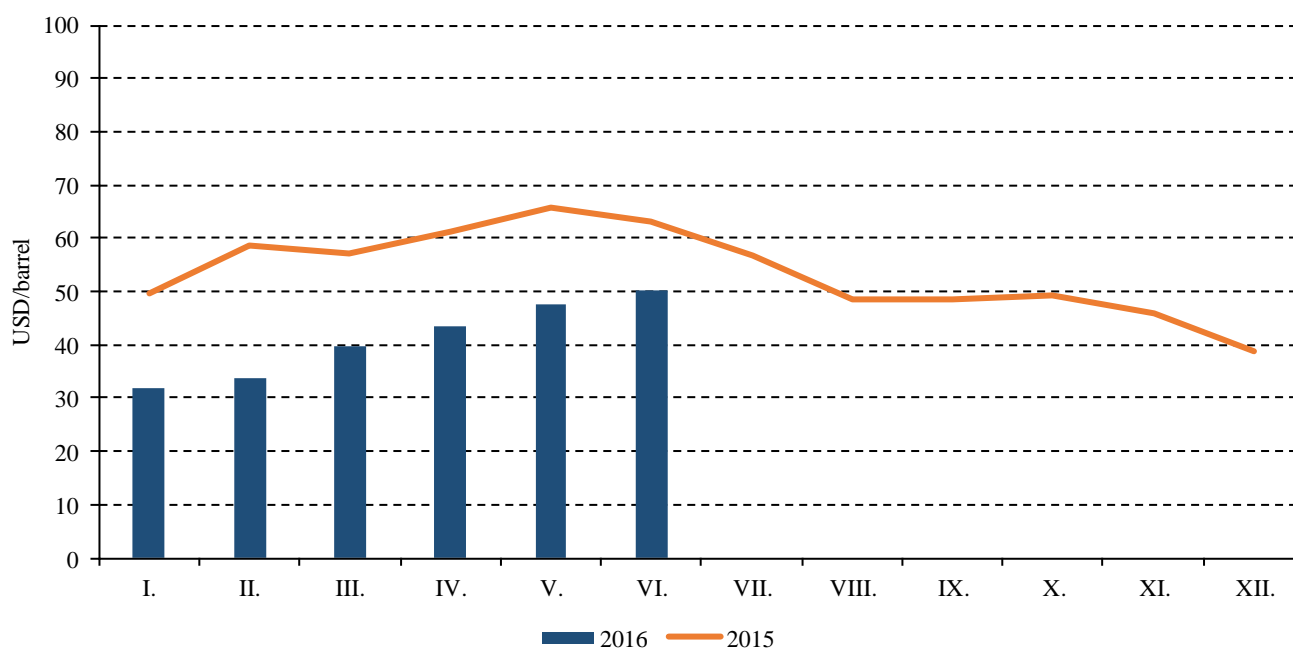
Megjegyzés: 92-96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

27. ábra: A dízel és a biodízel fogyasztói ára Spanyolországban (2011-2016)

Forrás: Ministerio de Industria Energía Y Turismo

28. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2015-2016)

Forrás: HGCA

